

Klick

V. évfolyam, 2. szám
2006. március

INFORMÁCIÓS TÁRSADALMI
ORSZÁGOS HAVILAP

INTERJÚK:

- **VINNAI BALÁZZSAL**, az **IND Kft.** ügyvezető igazgatójával
- **PORKOLÁB ZOLTÁNNAL**, az **ELTE** docensével
- **CSEH GÁBORRAL**, az **iWiW** üzletvezetőjével
- **ENDRESZ ISTVÁNNAL ÉS LENGYEL ISTVÁNNAL**, a magyar **hostess-robotok** fejlesztőivel

◦ **BIZNISZPORTÁL** ◦ **PÓK A FALON** ◦ **KEZITCSÓKOLOM** ◦

www.klick.hu

itinfo.hu

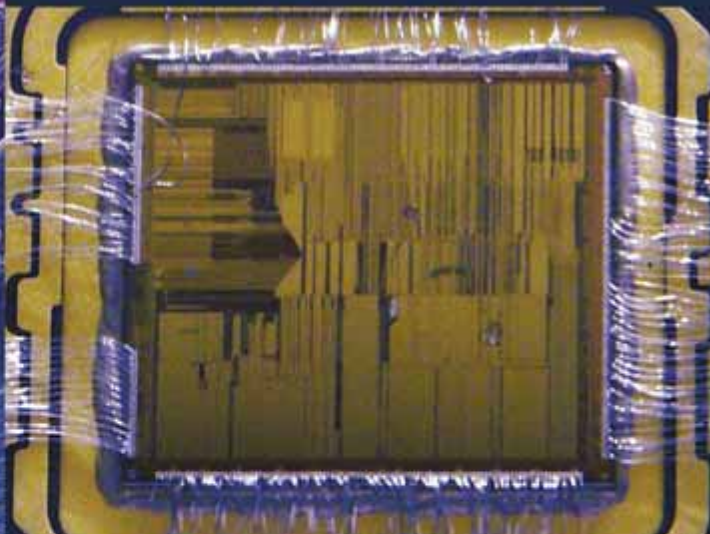
Nemzeti Információs és Kommunikációs Technológiai Innovációs Portál

Információ az innovációhoz!

A portál támogatója:

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

www.itinfo.hu

Klick havilap • 2006. március

Kedves Olvasó!

Azt hiszem, szerencsések azok, akik otthonról hozzák a szükséges „pluszt”. Nemcsak erkölcsi és anyagi háttérre gondolok, hanem szellemi nyitottságra, befogadókésztségre.

Ha jól emlékszem, a mi első számítógépünk – apa első igazi befektetése – egy csomagtartóban érkezett Ausztriából, erről bizonyára sokan magukra ismernek. Akkor még, gyerekként csak a játékok miatt volt érdekes az egész, nem is gondoltam, hogy napi 8-10 órát is ücsörgök majd egyszer előtte, vagyis egy sokkal jobb előtt... de így lett.

Hogy visszatérjek az eredeti gondolatmenethez, szerencsések voltunk, hogy apa már akkor a számítástechnikában látta a jövőjét, ezzel valahogyan a mi jövőnk is, és a szigorú értelemben vett munka mellett mindig előkerültek a legjobb játékok is. Ami persze nem lett volna olyan szórakoztató, ha az egyiknél-másiknál nem csinál a kedvünkért a szokásos három életéből kilencvenkilencet. Háromból általában, még az öcsémmel ketten sem értünk végig a pályán, de amikor az életeink száma megugrott, nem maradt teljesítetlen feladat. Ez az időszak – még ha túl érzelmesnek tűnik is leírni – egy életre szóló „kapcsolat” kezdete volt. Programozni azóta sem tudok – hogy őszinte legyek, amikor az egyetemen tanították, masszívan ellenálltam –, az operációs rendszerek installálását is okosabbra bízom, de magával a számítógéppel gyerekként megbarátkoztam, azóta is mindennapjaim része. Ennek köszönhetően ezt az előszót is „nyom nélkül” írom át harmadszorra és természetesen a végleges verziót e-mailen küldöm a tördelőnek. Persze ha komoly problémám akad, ma is hazamegyek apához, szakmai segítséget kérni.

Sok idő eltelt a C64-es játékok óta, felnőttként én vettem rá anyát, hogy használja az e-mail címét, mert bár a telefon talán sosem fog kiesni a kezünk közül, csak nem fog szégyenszemre faxolni a XXI. században, ha nem muszáj. És gondolom más családjában is előfordult már, hogy az unoka mutatta meg a nagyapának, hogy az az egy hete villogó boríték a mobil kijelzőjén egy szöveges üzenet, amire válaszolni is lehet.

De a mi gyerekeink vajon mit fognak tanulni tőlünk? USB kimenettel a hátukban születnek majd? Vagy talán még érdekesebb kérdés, ha felnőnek, ők mit fognak mutatni nekünk?

Maga a család és az otthonról hozott értékek a Vinnai Balázssal készült interjú kapcsán ütött szöveget a fejembe. Vajon hogyan alakult volna az élete, ha a szülei nem a számítástechnikában, hanem például színészként dolgoznak és ő, meg a barátok nem a legújabb számítógépes játékokon nőnek fel, hanem parókák, maszkok között? Ezzel nem a képességeit, kvalitásait kérdőjelezem meg, mert nincs kétségem afelől, hogy jó szimat és rengeteg munka kell ah-

hoz, hogy valaki meghatározó szereplője legyen az elektronikus banki szolgáltatások piacának. Sokkal inkább arra keresem a választ, mennyiben befolyásolják a gyerekkori élmények és az otthoni milió a pályaválasztást. Mindenesetre most az „alig harminc” fiatalember egy sikeres informatikai cég vezetője, több megtisztelő díj tulajdonosa és hihetetlenül meggyőzően beszél a piacról, versenyről, egy jó területet választott cég terjeszkedési lehetőségeiről. Ő mondta azt is – talán el sem hinnénk a sok rossz mutató és lesújtó elemzés mellett –, milyen innovatívok a hazai bankok. Interjúalanyunkat ugyanis bolondnak nézték az USA-ban, amikor egy benzinkúton a mobilján az sms-t mutatva szeretett volna magyarázatot kapni, miért terhelték meg a számláját, amikor nem is tudott tankolni. Ott ez egyszerűen nem divat, maga az sms sem, de másutt is újdonság a számlaegyenlegről így értesülni. Mi pedig itthon jó ideje élünk már ezzel a lehetőséggel.

Ha kíváncsiak a részletekre, jó szívvel ajánlom Önöknek ezt a beszélgetést, de a többi interjút is, azt hiszem, kollégáimmal érdekes emberekkel találkoztunk az elmúlt hónap során. S ha Önöknek is vannak javaslataik, írják meg nekünk, hogy a téma keretein belül kiről olvasnának szívesen!

Nagy Zsuzsa

Nagy Zsuzsa
főszerkesztő

- Teljes körű internet- és e-business-megoldások
- IBM WebSphere fejlesztés
- Java, JSP, HTML, PHP, WAP programozás
- ORACLE, DB2, SQL adatbázis-fejlesztés
- COMSHARE MIS installálás
- Integrált szoftverrendszerek fejlesztése
- GPS rendszerek fejlesztése
- Multimédiás CD-készítés
- Hardverértékesítés
- Szaktanácsadás

A megoldás mi vagyunk!

COMTRANS

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

3525 Miskolc, Széchenyi u. 107. | Tel.: (46) 411-877 | Fax: (46) 411-762
Honlap: <http://www.comtrans.hu> | E-mail: info@comtrans.hu

TARTALOM

INTERJÚ 6-7

- Vinnai Balázssal, az IND Kft. ügyvezető igazgatójával
– „Élvezem a versenyt, a bizonyítási kényszert”

HÍREK 8-9

INTERJÚ 10-11

- Porkoláb Zoltánnal, az ELTE docensével
– Az év informatikai oktatója

INTERJÚ 12-13

- Cseh Gáborral, az iWiW üzletvezetőjével
– Ki kicsoda?

GAZDASÁG 14

- eBroker
- Kockázati tőkét a gazdaságba

EUFÓRUM 15-16

- Bizniszportál
- Pont EU
- Hivatalos forrásból

KÖZIGAZGATÁS 18

- Kiváló Magyar Élelmiszer
- Választás 2006

KULTÚRA 19

- Kezitsókolom
- Emlékezzünk!

OKTATÁS 20-21

- Lássan, de biztosan
- Nove Kreatív Műhely
- Előérettségi a Digitális Középsiskolában

EGÉSZSÉGÜGY 22

- Össejt, avagy az egészség kulcsa
- Vándorló női szövetek

TECHNIKA 23

- Zenésportál
- Információs Társadalom Tematikus Portál

ÉLETMÓD 24-25

- Parti, parti és parti
- Gömb a kockában
- Pók a falon
- Járunk?

INTERJÚ 26-27

- Endresz Istvánnal és Lengyel Istvánnal, a magyar hostess-robotok fejlesztőivel
– Magyar robot 33Hz-en

KERESZTREJTÉNY 29

ÚJDONSÁGOK 30

INTERJÚ – VINNAI BALÁZZSAL,

az IND Kft. ügyvezető igazgatójával

„Nekünk inkább csak játék és erőpróba volt ez az elején. Fejben rengetegszer végigjártuk, hogy az üzleti ötleteinkből hogyan lehetne óriási fogást csinálni, hatalmas sikert elérni.”

INTERJÚ – PORKOLÁB ZOLTÁNNAL,

az ELTE docensével

„Terveztünk egy oktatási projektet, melynek lényege, hogy a cég keretein belül – közösen kialakított tanterv szerint – oktatjuk a hallgatókat.”

INTERJÚ – CSEH GÁBORRAL,

az iWiW üzletvezetőjével

„A meghívó egyfajta garancia, így még most, 450 ezer taggal is elenyésző az álfelhasználók száma. És fontos, hogy ez így is maradjon. Ez garantálja valamennyire a virtuális és valós közösség közti kapcsolatot is.”

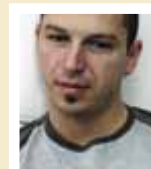

INTERJÚ

ENDRESZ ISTVÁNNAL ÉS LENGYEL ISTVÁNNAL,

a magyar hostess-robotok fejlesztőivel

„Különböző rendszerek találhatóak a robotban, nagy részben a piacon megvásárolható elemekből próbáltuk megvalósítani, viszont teljesen saját fejlesztés a vezérlés és az interaktív rendszer is, amely igazából a lelke a dolognak.”

IMPRESSZUM

Kiadó: ONLINE HUNGARY Kft.

Főszerkesztő: Nagy Zsuzsa

Szerkesztőség: 3501 Miskolc. Pf.: 327

Telefon: (46) 411-877 • Fax: (46) 411-762

E-mail: klick@mail.klick.hu • Internet: www.klick.hu

Hirdetésfelvétel: (46) 411-877

ISSN szám: ISSN 1589-7338

Nyomda: Inform Média Kft.

„ÉLVEZEM A VERSENYT, A BIZONYÍTÁSI KÉNYSZERT”

Alig huszonkilenc évesen a „Jövő Ígéretének” lenni nem rossz teljesítmény. Főleg akkor, ha a díjat a világon mindenütt elismerik, mert az Ernst & Young alapította. És hogy halmozzuk az élvezeteket, Vinnai Baláznak, az IND Kft. ügyvezető igazgatójának nem ez az egyetlen díja, bár erre a legbüszkébb. Az egyetemi évek alatt létrehozott cég meghatározó szerepet tölt be a régióban az elektronikus pénzügyi megoldások területén, székhelye Miskolc – az alapítók szülővárosa –, de Európa mellett már a Közel-Keleten is vannak ügyfelei. A fiatal menedzser célja, hogy az IND 2008-ra piacvezetővé váljon Kelet-Közép-Európában. Úgy legyen, és akkor újra leülünk beszélgetni...

Papád az egyik vezető hazai informatikai vállalkozás tulajdonosa, ismerve őt, azt gondolhatjuk, talán joystick volt a jeled az óvodában.

A számítástechnikával valóban a joystick-es időszakban kezdtem ismerkedni és szerencsés gyerek voltam, hiszen a kezdetektől volt otthon számítógépünk, mégsem rajongtam a számítástechnikáért, inkább csak a játékok kötöttek le. Élveztem annak előnyét, hogy a szüleim számítástechnikai cégnél dolgoztak, így a legmodernebb technika mellett mindig hazahozták a legújabb játékokat is. Engem ennek ellenére általános és középiskolában is a humán tárgyak érdekelték, főként a történelem, aztán az egyetememen jogot végeztem, úgyhogy valóban inkább csak a család és a barátok miatt lett közöm az informatikához.

Nehéz elhinni...

A kilencvenes évek közepén aztán engem is magával ragadott az internetkorszak. Igazából programozással sosem foglalkoztam, most azért jó pár év céges munka után beiratkoztam az informatikai karra, másoddiplomás képzésre.

Milyen érzés ennyi siker után az „alapokig” visszamenni?

Nem olyan vészes. Igaz, a kollégáim a cégnél általában elsősre végeztek el az informatikát... nekem a második diplomám lesz az.

Hogyan állt össze a csapat, mikor alakult a cég?

1997-ben alakultunk, tulajdonképpen a baráti társaságból verbuválódtunk a négyfős csapat. Ketten egy utcában is laktunk, majd hogyanem együtt nőttünk fel, harmadik barátunk gimnáziumi osztálytársunk volt. Mi voltunk az elsők, vagy talán a második osztály, akik informatika szakot választhattunk, az akkori élmények, benyomások meghatározók voltak. Gyakorlatilag a cég magját a mai napig azok az osztály-, illetve évfolyamtársak alkotják, de azóta közel százan vagyunk a cégnél.

Egyetemistaként céget alapítani nem minden napos dolog. Mire számítottatok?

Nekünk inkább csak játék és erőpróba volt ez az elején. Fejben rengetegszer végigjátszottuk, hogy az üzleti ötleteinkből hogyan lehetne öri-

ási fogást csinálni, hatalmas sikert elérni. Azért alapítottuk a céget, hogy megnézzük, mi jön be ebből a valódi piacon.

Egész jól bejött. Mi volt a legelső munkátok?

A Borsod Megyei Kórház website-ját készítettük el, ez volt a legelső megbízásunk 1997-ben és nagyon érdekes volt.

Mennyit kaptatok érte?

Közel 100 000 forintot, ami akkor nagyon komoly megbízás volt ám! Amellett, hogy komolyabb projekteken dolgoztunk, sok más is elvállaltunk, például éjszakai műszakban számítógépeket szereltünk össze, kísérleteztünk sok mindennel, de mindig megvolt bennünk az újítási vágy, a bizonyítási kényszer, hogy igenis bármit meg tudunk csinálni.

Mikor jött a banki informatika mint irány a cég életében?

1999-ben, nem olyan sokkal a cégalapítás után. Rengeteg ötletünk volt mindig, amikkel sorra jártuk az üzletiterv-versenyeket Németországban. Egyszer egy ilyen kapcsán találkoztunk egy német céggel, a Brokat-tal, akik az internetboom-ot meglovagolva már nagyok jók voltak a piacon. Kelet-közép-európai partnert kerestek éppen, és minket választottak. Belevágtunk.

Egy jó nevű német cég rátok nézett és azt mondta: ők azok?

Akkor sokat gondolkodtunk azon, hogy vajon mit láttak bennünk mint fiatal cégben. Utólag kiderült, hogy elsősorban az olcsó munkaerőt. Soha nem gondolták, hogy önálló üzletre is képesek lennénk, meg is lepődtek, amikor alig egy évre rá üzletet hoztunk. Azután már komolyan vettek minket, sőt 2001-ben meg is akartak vásárolni bennünket, aztán fordítva alakult az élet. Akkoriban ugyan a tőzsdén hatalmas sikereket ért el – ők voltak a legnagyobb technológiai cég a tőzsdén Európában –, később csődbe mentek és mi vettük meg az e-finance részlegüket. A jövő számunkra az lehet, ha a saját fejlesztéseinkkel foglalkozunk, ami speciális know-how-t jelent. 2000-ben még azt mondták ránk, mi vagyunk az „internetbanking”. Már akkor sem volt ez teljesen igaz, mert mindig is multi-channel rendszerben gondolkodtunk, hogyan lehetne költséghatékony módon új ügyfeleket szerezni, az értékesítésnél pedig olyan egységes platformot kialakítani, ami nem engedi meg egyszerre a hagyományos és alternatív csatornákat. Ez a mi víziónk, amit e-front office koncepciónak hívunk.

Vinnai Balázs

az IND Kft. ügyvezető igazgatója

Végzettség

1996–2001 Miskolci Egyetem (ME-ÁJK) – Állam- és Jogtudományi Kar

Pályafutás:

1997– IND Interactive Net Design, Magyarország, ügyvezető igazgató

1998–1999 ME-ÁJK Civilisztikai Intézet Polgár Jogi Tanszék, demonstrátor

2001– Tokaj.hu Kft., ügyvezető igazgató

2003– Datadesign Stuttgart GmbH – Head of Sales Division

Szakmai tagságok

- Fast 500 Club – A világ 500 leggyorsabban fejlődő tech. cége
- B.-A.-Z. Megyei Ügyvédi Kamara
- Tokaj Turisztikai Bizottság
- Tokaj-hegyaljai Hegyközség

Klick havilap • 2006. március

Az alapító négyes

Hány országban vagytok jelen?

Három országban vannak irodáink, itthon Miskolcon és Pesten, külföldön Németországban (Stuttgart) és Ausztriában (Bécs). Ügyfeleink egyébként 12 országban vannak, ez szinte a teljes Európát jelenti és a Közel-Keletet.

Milyenek a hazai bankok, ha fejlődésről, innovatív megoldásokról van szó?

A magyar bankok európai szinten nagyon innovatívak, még ha kívülről ez nem is látszik. Fogékonyak az új megoldásokra, elég csak egy példát mondanom: nálunk teljesen elfogadott dolog az, hogy a kártyatranzakciók után sms-t kapunk. Évek óta egyre többen használják ezt a szolgáltatást, míg Nyugat-Európában ilyen egészen egyszerűen nincs. Sőt Amerikában maga az sms sem ismert, egyszer egy benzinkúton megterhelték a kártyámat, pedig nem is tudtam tankolni. Bementem az amerikai kutashoz, hogy megmutassam, itt az sms, megterhelték a kártyámat, holott nem is tankoltam. A kutas egyszerűen bolondnak nézett, hiszen számára érthetetlen volt, hogy egy mobiltelefon segítségével hogyan ellenőrizhetném a pénzügyi tranzakcióimat. Nem hitte el, hogy ilyen lehetséges. Németországban most óriási újdonság, hogy a számlás pénzmozgásról sms-ben értesítést lehet kérni. Ha így nézzük, szerintem amolyan utolsó pár előre fuss szisztéma érvényesül a hazai banki világban.

Mi a koncepciótok: piaci részt találni, specializáltnak lenni, portfóliót szélesíteni...?

Nálunk az emberek kilencven százaléka diplomás és a közel kétmilliárdos árbevételünk teljes mértékben a szolgáltatásainkból folyik be, illetve saját termékeink értékesítéséből. Szerintünk éppen ezt a hozzáadott értéket kell vizsgá-

ni, Magyarországnak nagy szüksége van az ilyen vállalkozásokra. A mi koncepciónk az, hogy specializáltnak kell lennünk egy bizonyos területen, mint a Graphisoft vagy a Kürt. A pénzügyi alkalmazások fejlesztésében jók vagyunk, így ettől az iránytól nem is akarunk eltérni. Alapvetően egy bizonyos méret után a cég két dolog közül dönthet: szélesíti a portfólióját és más üzletágakkal is

elkezd foglalkozni, hazánkban ez az általánosan bevett szokás. A másik út, hogy specializálódik és megpróbálja külföldön is értékesíteni a termékét. Magyarország kicsi, itt nem egyszerű olyan háttérbizist kiépíteni, amivel könnyű lehet a külpiacra lépés. Ez tehát a nehezebb út, de ezt választottuk, s ennek oka például, hogy Németországban több mint 400 pénzügyintézet van, míg itthon 36. Nehéz nyereségesen terméket fejleszteni egy 36 fős piacra.

Milyen a hazaihoz képest a német és az osztrák piac, mennyire más ott az üzleti magatartás?

A pénzügyintézetek nálunk német-orientáltak, alapvetően a német-olasz pénzügyi kultúra a meghatározó. Így nem véletlen, hogy a német és az osztrák piacot céloztuk meg elsőként és ezt a szegmenst szeretnénk tovább erősíteni. Hozzánk hasonló cégből Amerikában sok van, de az ő gondolkodás módjuk angol-szász alapú, nehezen tudják megvetni a lábukat Európában, ezért nem is igazán versenytársak. Magyarországon különösen konzervatívak az emberek a pénzügyi tranzakcióikat illetően, akárcsak Németországban és Ausztriában. Egy embernek általában csak egy számlája van, kevésbé diverzifikálják a befektetéseiket, és a részvénykereskedelem eléggé elhanyagolt ág.

Az Ernst & Young díja az üzletember szigorúan értelmezett kvalitásain túl azt is értékeli, milyen szervezeti kultúrát, közeget teremtett. Hogyan alakult ez nálatok?

Ami az egyik hátrányunk, az lett éppen az előnyünk is. Mi, az alapítók soha nem dolgoztunk máshol, nincsenek rossz vállalati beidegződéseink, ez hátrány is, mert nem rendelkezünk tapasztalatokkal, ugyanakkor előny is. Hazánkban

ugyanis a vállalatok gondolkodás módja nem elég európai, nem elég globális ahhoz, hogy nagyobb piacon tudjanak terjeszkedni. Sok magyar cég nem látja meg, hogy a piac kibővült és nemcsak Magyarországon kell gondolkodni, mert sok hasonló igényű ország van a környéken, s ami jó Magyarországon, az jó lehet a szomszédos országokban is.

Mennyire támogat, befolyásol téged a papád, a saját tapasztalataival? A rutinos öreg róka és az ifjú titán könnyen összezördülnek?

A vasárnapi szauna állandó közös program. Olyankor cseréljük ki a gondolatainkat. A papám rengeteg tapasztalattal rendelkezik, az én vezetői képességeim messze elmaradnak az övétől, bár nagyon hasonlítunk ezen a téren is. Sok dolgot vettem át tőle, talán nem is tudatosan. Ugyanakkor nem vagyunk egyformák, és néha konfliktust okoz, hogy az ő kockázatvállalási hajlandósága alacsonyabb, mint az enyém. Ennek ellenére tiszteletben tartja a döntéseinket és próbál „óvatosan” befolyásolni minket a tanácsaival.

Maximálisan kitölti az életedet a munka?

Nincs az az idő, ami elég lenne a cég fejlesztésére, azaz minden időnkent ennek szenteljük. Most nagy lehetőségek állnak előttünk, amelyeket ki kell használnunk. Eljutottunk a harmadik szintre – ez a „level 3”, tekintve, hogy itt mindenki informatikus és a számítógépes játékok nyelvét beszéli – és intruderek vagyunk, akiknek meg kell találniuk a helyüket a piacon. Profinak kell lennünk, hogy még tovább léphessünk. Ha az sikerült, újabb lépésként el kell tudnunk érni azt a cégméretet, ahol mi magunk is helyettesíthetők vagyunk, ahol a cég a háttérből irányítva is jól mozog a meghatározott pályán.

Előny vagy hátrány, hogy még harminc sem vagy?

Sokszor hátrány, mert a kor nagyon sokat jelent egy olyan konzervatív piacon, mint a pénzügyi intézmények piaca. A kapcsolatrendszerem a saját generációmól épül ki, ezért időre van szükségem, hogy igazán sokrétű kapcsolatokkal rendelkezzem, hiszen fel kell nőnie ennek a generációnak. Az Ernst&Young díja ebből a szempontból kiemelkedő jelentőséggel bír számomra, mert egy globális díj, amit mindenütt a világon elismernek. Ráadásul előttem olyan emberek kapták meg, mint az összes Sándor – Demján, Csányi és Kürti Sándor –, akiket egyértelműen a legnagyobb hazai üzletemberek közé sorolnak. Mi jóval fiatalabbak vagyunk náluk, így kétszer annyit kell bizonyítanunk, de semmi gond, élvezük ezt a bizonyítási kényszert.

RÁTAI DANI CÉGET ALAPÍTOTT

Ötven ország csaknem másfél ezer fiatalja vett részt tavaly májusban a huszonegy éven aluli tudósok olimpiáján, Arizonában. A Magyar Innovációs Szövetség Ráta Dánielt javasolta résztvevőként a versenyre, aki találmányával egyből hat aranyérmert nyert. Talán még emlékeznek rá, Dániel egy hétköznapi számítógépből háromdimenziós készüléket és egyben érintőképernyős PC-t „varázsol” és megalkotta a 3Ds ceruzát. Hamar kivívta a szakma elismerését, ráadásul mindezt 30 ezer forintból készítette el. Az ifjú tudósjelölt azóta céget alapított, melybe a Graphisoft-vezér Bojár Gábor nemrég bevásárolta magát. A világszerte ismert és elismert üzletember 23 százalékos részesedéssel vált a 3D for All Kft. kisebbségi tulajdonosává, ennyit értékesített a család. Az ötmillió beruházásra nagy szükség van a további kutatásokhoz, de legalább ilyen fontos az a szellemi és kapcsolati tőke, mellyel Bojár Gábor az ifjú feltaláló mellé állt. A tulajdonostársak szeretnék, ha az év végére a találmány végleges formát öltene és kész terméként kerülné a boltok polcaira.

ELEKTRONIKUS ÚTDÍJFIZETÉS

A gazdasági tárca tervei szerint egy éven belül beindulhat az úthasználattal arányos elektronikus útdíj fizetés. Az infrastruktúra kialakítására kiírt tender már olvasható az elektronikus közbeszerzési értesítőben, a győztes nemcsak a teljes rendszer kialakításáért felel majd, hanem annak üzemeltetéséért öt éven át. Sokak szerint a jövő évi bevezetés meglehetősen optimista terv, ehhez 2006 második felében le kell zárulnia a pályázatnak. A rendszer mielőbbi megváltoztatása azért is fontos, mert az uniós szabályok szerint a díjszabásnak nemcsak az úthasználattal, hanem a környezeti terheléssel is arányosnak kell lennie, erre azonban a matricás díjszabás nem alkalmas. A szóban forgó elektronikus rendszer egyébként több országban sikerrel működik, a cseh szomszédaink pedig velünk egyidőben, 2007-ben tervezik a bevezetést.

➔ www.gkm.gov.hu

GOOGLE WEBOLDALSZERKESZTŐ

Laikusok is egyszerűen készíthetnek ezentúl weboldalt a Google webszerkesztőjének segítségével. Az új szolgáltatás – a Page Creator – számos sablont tartalmaz, amelyekkel létrehozhatjuk az egyen-weboldalakat. Nem kell értenünk a HTML-programozáshoz és nem kell külön fizetnünk a tárhelyért sem, mert a szolgáltatásban benne foglaltatik a száz megás tárhely is, és az elkészített weboldalt le is ellenőrizhetjük az interneten. Kezdő honlapkészítőknek, vagy akár kisebb cégeknek is megoldás lehet a Page Creator, ha nem akarnak másnak fizetni ezért.

A NATIONAL GEOGRAPHIC FOTÓPÁLYÁZATA

A National Geographic Magyarország kiállítással egybekötött, nyílt fotópályázat kiírásával csatlakozik a nemzetközi versenyhez. A társaság nemcsak a fotózást népszerűsíti ezzel, hanem keresi az új tehetségeket is. Jelentkezni három témakörben, április 30-ig lehet. Mindhárom témakörben három díjat osztanak ki, az első egy-egy EOS 30D KIT (EOS 30D + objektív) fényképezőgépet nyernek, valamint képviselhetik hazánkat az őszi, Nemzetközi National Geographic Fotóversenyen Washingtonban. Minden helyezett gazdagodik továbbá egy éves National Geographic- és ugyancsak egy éves Fotóvideo-magazin előfizetéssel, valamint a Geographia Kiadó felajánlásában National Geographic-könyvekkel. A pályázatra 2003. január 1. után készült képek küldhetők be, a zsűri május végéig dönt, a díjátadó pedig júliusban várható. Részletes feltételek és nevezés a társaság weboldalán:

➔ www.geographic.hu/fotopalyazat

INGYENES INTERNET PÉCSETT

Az intelligens város megteremtésének egyik fontos lépése a vezeték nélküli internetkapcsolat kiépítése, hiszen a helyiek mellett a turisták is komoly hasznát látják a hot spotoknak. Pécsett hat ilyen közösségi pont van, melyek közül egy, a Széchenyi téri ingyenesen használható, onnan elsőként az informatikai miniszter csatlakozott a világhálóra. A sajtótájékoztatón Kovács Kálmán elmondta, ha egy város lépést akar tartani a modernizációval, akkor folyamatos fejlesztéseket kell eszközölnie, hiszen ma még az állampolgárok többsége ódzkodik az elektronikus ügyintézésről, néhány év múlva azonban akár egy lappal is kijárható lesz az egyetem az

e-tananyagoknak és az e-adminisztrációnak köszönhetően.

ÚJ PANNON-ARCULAT

A mintegy hárommillió ügyfelet kiszolgáló mobiltársaság új, korszerű arculatra váltott február 14-től, s minden eddiginél egyszerűbbé, átláthatóbbá teszi díjszabását, szolgáltatásait és ügyfélkapcsolati rendszerét. Az új logo mellett az ügyfelek márciustól már az eddigieknél felhasználóbarátabb számlát kapnak és megújul az ezentúl csak Pannonként emlegetett cég szolgáltatás-portfóliója is. Az 1994 óta szolgáltató Pannon eddig csak kisebb változtatásokat eszközölt, a mostani nagy dobás részben a márkamegújítások nemzetközi szakértőjének, Wolff Ollinsnak köszönhető.

➔ www.pannon.hu

INTERNETES VÁLASZTÁSI KÓDEX

A technika fejlődésével egyre több helyen jelentkeznek kampánycsendsértő megnyilvánulások, különös tekintettel a világhálóra és az sms-ekre. A Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete (MTE) ezért választási kódexet készített, mert a jogszabályok hiánya miatt nehéz kordában tartani az ilyen megnyilvánulásokat. Az évekkel ezelőtt életre hívott kódex sikerrel működik, számos internetes tartalomszolgáltató csatlakozott az MTE kezdeményezéséhez, hogy a választások előtt figyelemmel kísérik a weboldalak tartalmát a kritikus időszakban. Ha szabálytalansággal találkoznak, felszólítják a tartalom szolgáltatóját, hogy szüntesse meg a kampánycsendsértő magatartást, erre az elmúlt években több példa is akadt. Az etikai kódex kimondja, hogy a politikai tartalmú híreket nem kell véglegesen törölni az adatbázisból, de úgy kell elhelyezni, hogy a főoldalról ne lehessen egy kattintással elérni. Emellett pedig arra kéri a weboldalak üzemeltetőit, hívják fel a fórumozók figyelmét az önmérsékletre és szükség esetén moderálják a bejegyzéseket az érintett időszakban. A kódexről bővebben az MTE oldalán olvashatnak:

➔ www.mte.hu

Klick havilap • 2006. március

MAXIMUM KÉT ÉVIG ŐRZIK ADATAINKAT

Megszületett a döntés a telekommunikációs cégek adattárolási kötelezettségét illetően. Az Európai Unióban – így hazánkban is – ezentúl fél évtől kétéves időtartamig kell a szolgáltatóknak tárolniuk a felhasználók adatait. A kormányok arról már saját hatáskörben rendelkezhetnek, hogy a 6 hónapos vagy a kétéves adattárolási kötelezettséget szabják-e meg. A szóban forgó adatok közé tartozik egyebek mellett a mobil, illetve vezeték nélküli telefonbeszélgetések időtartama, a hívó és hívott fél száma és a hívás pontos ideje is. A szolgáltatók az uniós döntés értelmében másfél évet kapnak az átállásra, bár ezt több tagállam is kevesli. Az unió a terrorizmus elleni harc újabb eszközének szánja a határozatot, míg sokan a sajtószabadságot és személyes jogukat féltik, emellett esztelen pénzköltésnek tartják a kétéves adattárolást.

UNOKÁK, NAGYSZÜLŐK HARCA

Műveltségi kérdések Weöres Sándor verseitől meseszereplőkön át, a zászlók színeinek jelentéséig. A tavalyi Unoka-Nagyszülő Informatikai Versenyen ehhez hasonló kérdésekre kellett megtalálniuk a választ a versenyzőknek az interneten. Tekintettel arra, hogy az idősebb korosztály esetében nagyon alacsony az internethasználat hazánkban, a szervezők idén is közös játékokra hívják a 4-14 éves gyerekeket és ötven évnél idősebb nagyszüleit, dédszüleit. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) és az Informatikai Érdekegyeztető Fórum (Inforum) a tavasz során három helyszínen szervezi versenyét, tekintettel a növekvő érdeklődésre. Az első megmérettetésre március 12-én kerül sor Kecskeméten, azt követi Miskolc március 19-én, majd Budapest április 2-án. Bővebb információ és jelentkezés az Inforum weboldalán:

➔ www.inforum.org.hu

HARMADÁVAL NŐTT A MOBILELŐFIZETŐK SZÁMA

A Nemzeti Hírközlési Hatóság jelentése szerint januárban valamivel több mint harminc százalékkal nőtt a mobilelőfizetők száma. Az adat a három szolgáltató felméréseinek eredménye, az emelkedés az egy hónappal korábbi adathoz viszonyítva következett be. Így jelenleg hazánkban 9 millió 349 ezer mobilelőfizetés van, egyszerűen úgy is mondhatnánk, 100 emberből nagyjából 935 rendelkezik előfizetéssel. Ez persze nem teljesen fedi a valóságot, hiszen bizonyos kor alatt ez a szám a nullával egyenlő, sokak viszont több szerződéssel is rendelkeznek. Az előfizetők száma alapján a Vodafone jól teljesít, piaci részesedése 21,88 százalékra emelkedett a december végi 21,78 százalékhoz képest, míg a másik két szolgáltató enyhe csökkenést regisztrált. A T-Mobile részesedése kerekén 45-ről 44,93 százalékra mérséklődött, míg a Pannoné 33,22 százalékról 33,19 százalékra. A Nemzeti Hírközlési Hatóság várakozásai szerint idén az előfizetők számának további növekedése, valamint a tarifák enyhe mérséklődése várható.

MINDEN HARMADIK EURÓPAI VAN INTERNETE

Az internet elterjedtségében erős észak-déli, illetve nyugat-keleti megosztottság figyelhető meg Európában – ez derült ki az osztrák Fessel-GfK felméréséből. A 37 ország bevonásával végzett kutatás tanúsága szerint a skandináv országokban 70 százalék feletti azoknak az aránya, akik rendszeresen használják a világhálót, míg Albániában a lakosság alig egy százaléka. Magyarország a 29. helyet foglalja el a rangsorban, hazánkban ugyanis a 15 éven felüli népesség (8,5 millió állampolgár) 33,2 százaléka fér hozzá az internethez. Közülük még kevesebb, mindössze 23,8 százalék tekinthető tényleges internetfelhasználónak, azaz csatlakozik havonta legalább egyszer a hálóra. A magyar adatok gyakorlatilag megegyeznek a csupán három százalékkal lemaradó Romániáéval, s a Visegrádi Négyek mindegyik tagállama megelőz minket. A legfrissebb hazai kutatási adatok szerint Magyarországon a legalább havi rendszerességgel internetező 14 százaléka használja az internetet vásárlásra, viszont ennél lényegesen több, 53 százalékuk keres információt a világhálón a vásárlásokat megelőzően. Sokan – ha nem is az interneten rendelik, vásárolják meg a terméket – kihasználják az internet információbőségét.

➔ www.gfk.hu

WEBOLDAL AZ ELSŐ VÁLASZTÓKNAK

Az idei országgyűlési választásokon csaknem 200 ezer „új felnőtt” élhet állampolgári jogaival és szavazhat életében elsőként. A fiataloknak az Országos Választási Iroda (OVI) segítséget kíván nyújtani, ezért a tudnivalókat összegyűjtötte a www.elsosavazazo.hu weboldalra. A február végétől működő honlapon belekukkanthatunk az előző évek statisztikáiba, megismerkedhetünk a választási törvényekkel, de a próbaszavazás menüpont alatt kiderül az is, hogyan szavazhat, aki külföldön tanul, vagy a szavazás napján nem tartózkodik lakóhelyén.

➔ www.elsosavazazo.hu

TÁVKÖZLÉSI VIZSGÁLÓ LABOR A BME-N

A Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Távközlési és Médiainformatikai Tanszékén nemrég felavatott laboratórium egyedülálló akkreditált és kijelölt vizsgálólaboratórium az országban, amelynek feladata annak eldöntése, hogy tetszőleges gyártó xDSL, ISDN távközlési technológián alapuló végberendezése – például telefon, modem – a távközlési hálózathoz csatlakoztatható-e vagy sem. Az intézményt, melynek vezetője Kovács Pál, Jambrik Mihály, az IHM közigazgatási államtitkára és dr. Sallai Gyula tanszékvezető egyetemi tanár nyitotta meg. Jambrik Mihály elmondta, a labort egy 2003-as, a rádióberendezések és távközlő végberendezések megfelelőségét vizsgáló szervezetek létrehozásának támogatására kiírt IHM-pályázaton nyert 143 millió forintból hozták létre. A pályázat elsődleges célja az volt, hogy itthon is elvégezhető legyenek olyan megfelelőségi vizsgálatok, amelyeket eddig külföldi laboroknak kellett kiadni. A pályázat másik nyertese a Győri Egyetem, ahol azonban még nem épült meg a laboratórium. A labor megfelel az európai uniós szabályoknak, így ha a magyar Akkreditációs Testület csatlakozik az európai szervezethez, az új laboratórium nemzetközi feladatokat is elláthat majd. A legfontosabb cél azonban az volt, hogy Magyarország rendelkezzen ilyen laboratóriummal, elkerülve, hogy a magyar termékek vizsgálatát is külföldön kelljen elvégezni.

AZ ÉV INFORMATIKAI OKTATÓJA

„A remek állás, a doktori képzés és a család közül csak kettőt lehet jól vinni” – ezt mondja Porkoláb Zoltán, az ELTE Informatikai Karának docense, aki a nyolcvanas évek végén mégsem hagyta el az egyetemet egy jó állásért az „iparban”. Inkább ingázott, délelőtti munka a cégnél, aztán át a pesti dugón, ki a katedrára. Az ipari kapcsolatait pedig megpróbálta úgy szervezni, hogy azzal a diákok is gazdagodjanak. Ma már félevenként húsz-huszonöt diák vehet részt „kihelyezett” oktatáson a Nokiánál, mások a Lufthansánál, vagy éppen a Siemensnél. Ezek a kapcsolatok pedig jó befektetésnek bizonyulnak, a gyakorlatorientált oktatási program mellett közös kutatások színesítik a kar palettáját és persze jócskán kiegészítik a szűkös egyetemi költségvetést. A költségvetés pedig örök probléma: magas felvételi pontszámok – kevesebb diák – kevesebb állami forrás. Alacsonyabb pontok – sok diák – több pénz. Tömegoktatás kontra minőségi oktatás, hol az egyensúly? Porkoláb Zoltán – aki tavaly harmadmagával elnyerte a Vezető Informatikusok Szövetsége által kiírt „Az év informatikai oktatója” címet – azt mondja: „a kétszintű felsőoktatás első három évének társadalmi szerepe inkább egy ötven évvel ezelőtti erős gimnáziuménak felel meg”, s az ELTE Informatikai Karán egy oktatóra 25-27 diák jut, míg nyugatabbra már 15-nél is csóválják a fejüket.

Mitől lesz valaki az év oktatója? Ön szerint milyen kritériumok szerint dönthettek a bírálók?

A tanszékvezetőnk 2002-ben már elnyerte a díjat, így nem volt számunkra teljesen ismeretlen a pályázat. Én azért merészeltem benevezni, mert tavaly a hallgatói önkormányzat a kar kiváló oktatójának választott, másik két kollégámmal együtt. Viccesen azt szoktam mondani, hogy azért nyerhettem, mert a hatfős bírálóbizottságból három főt személyesen ismerek. Kevésbé viccesen nagy elismerés nekem ez a díj, mert a döntőbírák az iparban dolgoznak, az ő véleményük az oktatásról, annak minőségéről nagyon fontos visszajelzés az egyetemnek és nekem is. Évente 10-15 diplomamunkásom van, jelenleg hat doktoranduszom, akikből minden évben kiperéslek két-három publiká-

ciót. Az elmúlt két évben nagyon sok helyen tartottam vendégelőadásokat, ezek a dolgok biztosan hozzájárulnak egy oktató pozitív megítéléséhez, de azt hiszem, a legtöbbet azok a programok nyomtak a latban, melyekkel – az oktatási dékánhelyetttel együtt – rengeteget foglalkozom. Az ELTÉ-sekről mindig úgy tartották, hogy ők elméleti szakemberek, akiknek a gyakorlattal problémáik vannak, ezen akarunk/akarunk változtatni és persze a diákoknak valami pluszt adni, ezért kezdtük szervezni a „kihelyezett” oktatásokat és erősíteni az ipari kapcsolatokat.

Mit jelent ez?

Néhány kollégával együtt részt vettünk egy pályázaton, melyen a Nokia a teljes oktatási infrastruktúráját ki akarta szervezni, a prog-

ramozási nyelvektől az operációs rendszerek területéig. A pályázatunk nagyon jó lett, így mi tarthattuk az oktatást a cég munkatársainak, ennek köszönhetően pedig számtalan közép- és felsővezetővel kötöttünk személyes ismeretséget. Egyikük felvetette, hogy amikor végzős volt egy texasi egyetemen, addig nem kapott diplomát, amíg egy évet el nem töltött gyakornokként egy cégnél. Ahogy telt az idő, a kapcsolatoknak hála, kezdett kirajzolódni egy kooperációs lehetőség a Nokiával. Terveztünk egy oktatási projektet, melynek lényege, hogy a cég keretein belül – közösen kialakított tanterv szerint – oktatjuk a hallgatókat. Nem programozókat adunk a Nokiának, hanem tanulókat, akiknek a cég keretein belül nyújtunk közösen szervezett oktatást. Ez a cég számára is jó, bár a diákok nem állítanak elő komoly értéket, de egy fél év alatt nagyon jól ki lehet próbálni őket. A diákok pedig olyan dolgokat tanulhatnak meg, amiket itt az egyetemen soha. Heti három-négy napot töltenek a cégnél három-négy hónapon át, mindennap oktatásban részesülnek, egy tutor segítségével részfeladatokat oldanak meg, s a félévet ott töltő 20-25 diákból néhánynak főállást is ajánlanak diplomázás után. A CEPUS-programok keretében szintén sok diáknak nyílik lehetősége másutt – külföldön – tanulni, s hogy ez ne menjen az itthoni tanulmányai rovására, megkapja ugyanazt a kreditet, mint amit az itthoniak. Osztályozzák is olyan szempontok alapján, mint kooperációs készség, segítőkészség, önállóság. Megéri sokat foglalkozni az ilyen programokkal, mert a diákok részéről egyre nagyobb az érdeklődés.

Más cégek is nyitottak az ilyen együttműködésre?

A Nokia mellett az Ericsson, a Siemens és a Lufthansa is fogadják a diákjainkat, de így sem tudunk mindenkinek helyet biztosítani, meg is kapjuk a fejünkre, hogy itt az egyetemen túl elméleti az oktatás. Persze az egyetemnek nem is lehet célja, hogy az iparban jelenleg aktuális folyamatokat oktassa, hiszen olyan embereket kell képezni, akik öt év után is megállják a helyüket, mert jó alapokat kaptak. Meg kell taníttatni őket adaptálódni a mindenkori környezethez. A diákok úgy érzik, hogy épp azt nem tanítjuk, amivel most nagy pénzt kereshetnének, de a néhány hónapos képzés alatt belekóstolhatnak az ilyen dolgokba is egy-egy cégnél. A jó nokiás oktatói kapcsolatnak köszönhetően nemrég egy kutatással kapcsolatban is megkeresett minket a cég, így újraéledtek a régi klasszikus kutatási projektek, melyek a nyolcvanas évek közepéig

Porkoláb Zoltán

az ELTE docense

Végzettség:

- 1985 Az ELTE programozó matematikus szakán diplomázik
- 1987 Az ELTE programtervező matematikus szakán diplomázik

Pályafutás:

- 1986– Az ELTE Számítóközpont munkatársa, majd az ELTE TTK Általános Számítástudományi Tanszék dolgozója lesz. Átvesszi a programozási nyelvek II. tárgy oktatását, melynek azóta is felelős oktatója.
- 2003 Doktori címet szerez
- 2005– Az ELTE Informatikai Kar docense
- 2005– ABolyai Szakkollégium Informatika szaktanára
- 2005 Az Informatikai Kar Kiváló Oktatója lesz és elnyeri a Vezető Informatikusok Szövetségének „Az év Informatikai oktatója” díját

Klick havilap • 2006. március

Fotó: Timár Gábor

rendszeresek voltak a nagy iparvállalatoknál, csak aztán egy időre elfelejtették azokat. Most szerencsére ismét egyre több lehetőség nyílik közös kutatásokra. Ezek a projektek közvetlen szakmai gyakorlatot jelentenek és a tudományos köröket is segítenek meggyőzni az informatika létjogosultságáról. Azért mondom ezt így, mert az akadémikusok véleményem szerint még mindig nem ismerik el önálló tudományágnak az informatikát. Ez abból adódhat, hogy sokáig matematikusokból lettek a későbbi informatikusok, és inkább még ez a felfogás érvényes.

Sok tanárt veszítenek el amiatt, hogy a cégek jobb fizetést nyújtanak?

Régen erre viccesen azt mondtam, hogy háromfajta oktató van nálunk, az egyik azért van itt, mert mindenütt másutt éhen halna, a másik azért, mert közel van a tenispálya – egy időben legalábbis közel volt –, a harmadik pedig még nem ment el. Ez nyilván sarkított dolog, de tény, hogy az én generációm szinte hiányzik a felsőoktatásból. Vannak ötvenen túli professzorok és harmincas kollégák, de negyvenesek alig-alig. A nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején ugyanis nagyon sokan hagyták el az egyetemeket, vagy azt csinálták, amit én is, dolgoztak az iparban, aztán igyekeztek átvégődni a pesti dugón, ki a katedrára. Most már kedvezőbb a helyzet, az önálló

informatikai kar megléte jobb körülményeket teremt, a kutatási projektek tisztességes megélhetést adnak, így valamivel vonzóbbá tehetjük ezt a pályát az utánpótlás számára. Ez azt jelenti, hogy ma az ipar fizetésének nagyjából a felét tudjuk ajánlani a kollégáknak. Ez nyugaton sincs másként, az egyetemi oktatók arányaiban ott sem keresnek többet, cserébe viszont jóval nagyobb a szabadságuk, hiszen heti két-három óránál többet nem kell tanítaniuk. Az én docensi minimumom heti 10 óra.

Mennyire áll közel a diákokhoz, mennyire tudja ápolni a személyes kapcsolatokat?

Nehéz dolog ez, hiszen régen egy gyakorlati csoportban húsz-harminc diákom volt, mind egyiket személyesen ismertem, de most egy négyszáz fős évfolyamon tanítok, akiket az alaptárgyakból megszórnak ugyan, mégis mire másodéven hozzám kerülnek, nagyon sokan vannak ahhoz, hogy személyesen ismerjem őket. Az ELTE – talán az utolsók között – próbálja még vinni a klasszikus egyetemi, „nem futószalagos” oktatást. Nálunk még rendszeresek a szóbeli vizsgák, mégis inkább csak a diákjaim e-mail címét ismerem, mint a nevüket, azt is a levelezőlistáknak köszönhetően. Személyes kapcsolatot szinte csak a diplomamunkásokkal és a doktoranduszokkal tudok kialakítani. Ennek ellenére minden diákommal tegeződöm.

Alapvetően férfisport a programozás, az informatika. Mekkora az évfolyamon a lányok aránya?

Ez izgalmas dolog, mert amikor én kerültem az egyetemre 1982-ben, az évfolyamnak éppen a fele volt lány. Ez ma már meglepőnek tűnik, de akkoriban a számítógép valahogy olyan „üvegfalon túli” dolog volt és egyáltalán nem mindennapos. Nem kellett egész nap mellette ülni és nem volt azonnali visszajelzés, valahogy nem volt macsó dolog az informatika. Otthon sem voltak személyi számítógépek, amin a fiúk jókat lövöldöznek, a lányok meg hozzá

sem férnek. Amellett, hogy a nemek aránya akkoriban kiegyenlített volt az infós évfolyamokon, a teljesítményük is hasonló volt.

Ez a lyukkártyás, szobányi méretű számítógépek időszaka volt még?

Az bizony, azóta sem találok jobb könyvelőt a lyukkártyánál. Aztán elterjedtek a PC-k, és a lányok lassan ki is vesztek ebből a sportágból. Hogy miért, azt nem tudnám megmagyarázni. Mindenesetre a nyolcvanas években nem könyvelte el a társadalom ezt amolyan fiúdolognak. A mai számítógépes programozás azonban már inkább vadászatjellegű, s talán emiatt férfisport. Folyamatos küzdelem a hibákkal, a fordítóprogramokkal. Figyelje csak meg, hogy a végzős lányok inkább rendszerszervezőnek mennek – persze ez csak egy példa –, olyan állásokba, ahol a felhasználókkal való kapcsolattartás során kamatoztathatják a fiúkénál fejlettebb humán képességeiket. Ebben vitathatatlanul jobbak a nők, de talán kevésbé vadászok. Érdekes volna erről egy társadalomtudóssal beszélgetni. Azért ma is vannak ám lányok az évfolyamon, akik szerintem tudatosan veszik fel a harcot a fiúkkal, bebizonyítva, hogy ők legalább olyan jók. És tényleg, azok a lányok, akik végigcsinálják – bár valóban nincsenek olyan sokan, mint régen – ugyanolyan jók, mint a fiúk és szeretnek vadászni.

KI KICSODA?

Tulajdonképpen hogy is lett a wiw-ből iwiw? Egyáltalán ugyanaz még az iwiw, mint ami wiw-ként volt?

A wiw.hu, amely 2002 áprilisában indult, tulajdonképpen kísérlet volt. Egy webfejlesztő srác beszélgetett egy szociológus lánnyal, és szóba került, hogy éppen ismeretségi hálót rajzolgat színes tollakkal. Felmerült, hogy számítógéppel ez sokkal egyszerűbb lenne. Szórakozásnak indult, aztán egyre több embert érdekelt, egyre többen akartak segíteni. Elkezdődött egy közösségi munka és alig fél év alatt kialakult az a wiw, ami több mint három évig működött. Egyenletesen növekedett, eljutott 120 000 főig. Látszott, hogy az ötletben sok a lehetőség, ami kevésbé volt kihasználva.

A 2005-ös átalakulással megváltozott a „just for fun” hozzáállás is.

Az átalakulás már sokkal korábban kezdődött. A wiw-et üzemeltető kft. 2002-ben jött létre, mert már akkor egyértelművé vált, hogy gazdasági társaság nélkül nem lehet megoldani még egy ilyen kicsi dolog működtetését sem. Mindenképpen céget kell mögé tenni ahhoz, hogy domain-nevet regisztráljunk hozzá és gépek, szoftverek kellenek a működtetéshez, amiket nem lehet csak lelkesedésből fejleszteni. Eleinte ez skizofrén állapot volt; volt, aki azt mondta, hogy ennek mindig nonprofitnak kell lennie. 2004 végére világos lett, hogy csak egy út van. A közösség addigra 80 ezer tagúra duzzadt, ennek a működtetését nem lehet megoldani nonprofit-szemléletben.

A wiw, vagyis „who is who” nevű internetes közösségi oldalt négy évvel ezelőtt indította el néhány fiatal, és mára az egyik legtöbbet emlegetett és legnagyobb ilyen típusú portállá nőtte ki magát. Az oldalon megkereshetjük ismerőseinket, akikkel levelezhetünk, fórumokon cseveggetünk, programokat szervezhetünk, vagy egyszerűen örülhetünk a tudatnak, hogy felvettük velük a kapcsolatot. A közelmúltban megújult website új szolgáltatásokkal bővült, és nevet is váltott. A változás okairól és módjáról, valamint az iwiw-ben rejlő további lehetőségekről Cseh Gáborral, az iwiw üzemeltetőjével beszélgettünk.

Amikor az internetes oldal indult, kizárólag személyes ismeretségeken alapult. Most pedig...

Kezdetből sem ismerte egymást mindenki a rendszerben. A különbség a régi és az új rendszer között nem ebben van. Ami lényeges: hogyan működik, mi áll mögötte. Hiszen egy olyan közösségi helyet, aminek csak pár száz tagja van és naponta százan látogatják meg, egész máshogy lehet és kell kezelni, mint egy olyat, amit naponta 280-300 ezren látogatnak és 500 ezer tagja van. A wiw magán hordozta az organikus fejlődés jegyeit, tehát nem tudatos, átgondolt termékfejlesztés eredménye volt, hanem közösségi ötletelésből, a lehetőségek által meghatározva alakult. Mindenki hozzájárta, amit tudott, amihez értett. Ezzel szemben az iwiw esetében már eldőlt, hogy a benne rejlő lehetőségeket tudatosan, komolyan ki kell használni. Az egy évig tartó fejlesztés első három hónapja azzal telt, hogy kiagyaltuk, mi legyen a termék, milyen szolgáltatások legyenek, mi az, ami a gyors terjedést garantálja.

Nem szűnt meg ezzel az alapötlet egyik lényege, a spontán közösségi jelleg, az üzletmentes fejlődés?

Persze, ez az oldala teljesen elveszett, ez egyértelmű. Ezt nagyon sokan sajnálják még most is. De az alapgondolat nem arról szólt, hogy egy szűk fővárosi körnek legyen valamilyen játéka, hanem – mivel a kapcsolatrendszerekről szól – a cél az, hogy az iwiw-es kapcsolatok az egész országot, az egész világot hálózák be. A wiw egy eszköz a kapcsolatteremtésre, miért próbálnánk leszűkíteni a lehetőségeit egy szűk körre. Miért ne próbálnánk inkább úgy kiszélesíteni, hogy mindenki a saját világát találja meg benne. Ezért úgy döntöttünk, hogy legyen ez lokális közösségek globális hálózata. Úgy próbáltuk kialakítani, hogy megmaradjanak benne a közösségi terek, melyek megteremtik a lehetőséget arra, hogy akár kisvárosi szinten, vagy bővebb baráti kör szintjén, esetleg a budapesti szubkultúra szintjén mindenkinek meg lehessen benne a saját tere. Ehhez eszközt, semleges keretrendszert kell adni, ami nem korlátozza a

csoportok lehetőségeit. A régi wiw-ben például központilag volt meghatározva, miről szólnak a fórumok. Az új rendszerben bárki indíthat fórumot és a működését csak az határozza meg, hogy az emberek akarnak-e arról és úgy beszélgetni, ahogy ott történik, vagy nem. Nincs semmilyen központi tartalom. Az üzemeltetők megpróbálnak láthatatlanok maradni. Nem tematizáljuk az oldalt, hanem azt mondjuk, hogy ennek mindenki számára az ismerősökről kell szólnia, nem arról, hogy mi megmondjuk, ma mire kell koncentrálni.

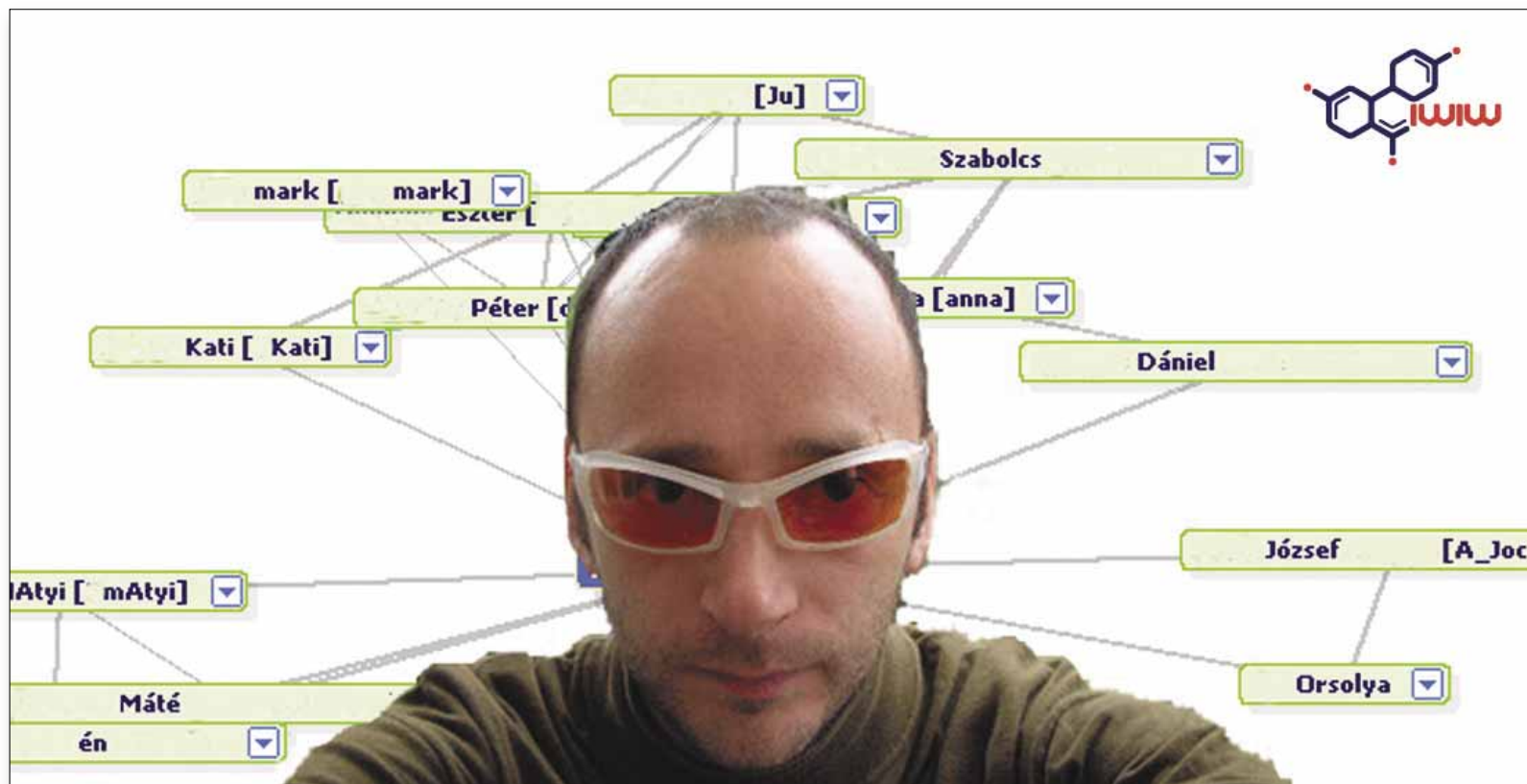
A semlegesség mellett mi változott még az átalakulás következtében?

Felgyorsult az egész. Azt gondoltuk, hogy a legfontosabb dolog, amit keresnek az emberek a wiw-ben, az nem a jópofa design, vagy az aranyos feature-ök, hanem az ismerősök. Tehát arra helyeztük a hangsúlyt, hogy ha az ember belép, mindenképpen ismerősökkel találkozzon és az ismeretségek kialakulása felgyorsuljon. Ezt szolgálja például, hogy a rendszer e-mailt küld, ha valaki ismerősnek jelölt és a képfeltöltés is, ami meggyorsítja, hogy sok ember közül ki tudjam választani az ismerőst. A felgyorsítás olyan jól sikerült, hogy míg régen naponta pár száz ember regisztrált a wiw-be, most 10 ezer fölött van ez a szám. Az átalakulástól várt tízszeres tagság és hússzoros forgalom helyett három hónap alatt ugyan csak megháromszorozódott a tagság, a forgalom viszont megszázsorozódott.

Szerinted mi az oka a nagy érdeklődésnek?

Az ismerősök. Az emberek szeretik tartani a kapcsolatot az ismerőseikkel. Az internet önmagában nem a legjobb módja a kapcsolattartásnak, mert nem tudom mindenkinek az e-mail címét. Néhány baráttal tarthatom e-mailben a kapcsolatot, de ha eszembe jut egy régi osztálytárs, akkor hívjam fel, hogy mi is az e-mail címe? Ez macerás dolog. Ez a rendszer lehetővé teszi, hogy megkeresem, ráklikkelek, visszaigazol és máris szervezhetjük, mondjuk az osztálytalálkozót.

Klick havilap • 2006. március

A rendszer egy csomó régi-új kapcsolatot teremthet. Ez egyfajta misszió?

Én olyan platformnak tartom az iwiw-et, mint mondjuk a telefon. Ott sem érzem azt, hogy a telefonnak missziója lenne az a sok minden, amire használják. Természetesen, ha egy új eszközt az emberek sokat használnak, akkor ott sok szép dolog is fog történni. De nekünk nem kell előre kitalálni, hogy mi lesz az. Persze nagyon jólesik a sok visszajelzés, hogy megtaláltam elveszettnek hitt távoli rokonomat, vagy első szerelmemet. És ilyen nagyon-nagyon sok jön. Szerintem a tagok többségének van olyan élménye, hogy egy kedves régi ismerőssel teljesen megszakadt kapcsolatot az iwiw-en keresztül újíttott fel.

Ha cél a minél gyorsabb bővülés, akkor miért fontos, hogy megmaradjon a meghívásos rendszer?

Ez egy olyan tér, ahol mindenki vállalja a saját nevét, arcát. Ha nem lenne zárt, ez nem lenne garantálható. Teljes mértékben még így sem az, mert nyilván nem ellenőrizzük az adatokat, de mivel mindenki valakin keresztül kerül be a rendszerbe, sokkal inkább megvan a kontroll. Ha én meghívom Kovács Józsit és ő beregisztrál Szász Jolán néven, akkor az feltűnne nekem és mondanám, hogy de hát te nem is az vagy. A meghívó egyfajta garancia, így még most, 450 ezer taggal is elenyésző az álfelhasználók száma. És fontos, hogy ez így is maradjon. Ez

garantálja valamennyire a virtuális és valós közösség közti kapcsolatot is. Bizalmi tényező, hogy valakit mindenki meghívott. Így elvileg mindenki visszavezethető a kiindulópontba.

Volt az iwiw-nek előképe, vagy teljesen eredeti az ötlet?

Azt hiszem, nem volt, de ez nem ilyen egyértelmű, mert ennek az ötletnek sokféle megvalósulása van. Egyébként volt korábban hasonló Amerikában, de azt a wiw-et indító srácok nem ismerték és nem is tudunk róla sokat, mert nagyon hamar megszűnt. Voltak már üzleti irányultságú networking rendszerek, de a wiw eredeti ötlet. Érdekes, hogy a miénkkel párhuzamosan máshol is elindult hasonló dolog. Szerintem több száz fajtája van, mindenhol a kulturális sajátosságoknak megfelelően. Például Dél-Koreában nem fényképek vannak a rendszerben, hanem a felhasználók egy kis figurát választanak, beültetik egy virtuális szobába és emelt díjas sms-sel vásárolnak neki dekorációt, bútorokat, háttérzenét. Például tapétát tudnak ajándékozni egymásnak. De ott rajta van a középiskolás népesség 98 százaléka. Svédországban a feltölteni kívánt fotókat ellenőrzi egy szerkesztőség, de ott is használja a lakosság hatoda. Mindenhol máshogy alakul.

Meddig fejlődhet tovább az iwiw?

Azt gondoljuk, a magyar internetező népesség túlnyomó többsége regisztrálni fog. Amikor

már kiépült a kapcsolati háló, másfajta felhasználás kerülhet előtérbe. Amíg vannak új belépők, addig nézegetik egymást az emberek. Ezután eltolódhat arra, hogy a kommunikációs eszközöket használják, meg persze vannak előkészített ötletek, amiket majd rá lehet építeni. Az iwiw egy platform, ami csomó dologgal integrálható. Például micro payment rendszerrel, ahol baráti kölcsönt adhatok a rendszeren keresztül, de fejleszhető a zene és mozi irányába is. A felhasználók által feltöltött tartalmak közül a fotók megosztásában látunk nagy lehetőséget.

Az elején, amikor még szűk volt a felhasználói kör, az valamilyen összetartozást jelentett azoknak, akik regisztráltak. És most?

Ilyen már nincs. Hamis lenne, ha valaki így érezne, mert 450 ezer tag van. Azt a kérdést, baj-e, hogy ez megszűnt, a haverjaim naponta vetik fel. Szerintem teljesen természetes. Én ott voltam az első Szigeten, és lehet, a tizennyolcadiknál úgy érzem majd, hogy ez már nem az, ami volt. Ettől még a Sziget sokkal jobb és profibb lett és tulajdonképpen valószínűleg az én szórakozásomat is jobban szolgálja. Az iwiw-en most is ott vannak a régiek, sőt, még több ismerősre letek. A régi „filinget” persze nem lehet visszahozni, ahogy az első Sziget sem. Szerettem a régit, de nem haragszom rá, hogy nagyobb és jobb lett.

eBROKER

Szeretne Ön online kapcsolatba kerülni a Budapesti Értéktőzsdével, illetve a világ értékpapírpiacaival? Hiteles információra van szüksége, hogy befektetési ügyekben döntsön? Nos, ha komolyak a szándékai, Önnek találták ki az ebroker. hu-t, de akkor sem felesleges egy pillantást vetni az oldalra, ha csak a friss tőzsdei hírek között mazsólázná egy kicsit.

Aki érzi a pénzszagot és valóban kereskedni szeretne a weboldal segítségével, egyszer mindenképpen meg kell, hogy jelenjen személyesen is az Inter-Európa Bank egyik fiókjában, hogy szerződést kössön és személyes jelszót kapjon, hiszen csak így lehet belépni az ún. kereskedési rendszerbe. A számlanyitás menüpontban egyébként részletesen tájékozódhatnak az üzletszabályzatról és az eBroker kondícióiról, ezt érdemes még azelőtt végigböngészni, mielőtt az ügyfél elslatlyog egy fiókba a szerződés miatt,

sőt az eBroker Demo-t sem haszontalan átnézni. Szerencsére a portál a hírvadászokra is gondolt és nem korlátozza le a cikkekhez való hozzáférést, azaz nem köti előfizetéshez vagy regisztrációhoz. A hírek valóban real-time érkezők, itt biztosan nem találunk „tavalyi” bejegyzéseket a főoldalon, az árfolyamokra kattintva a 15 perccel késleltetett tőzsdei árfolyamok várnak bennünk, a gyorskereső valóban gyors, azért valljuk be, ez nem mindenütt természetes dolog. Érdemes egy pillantást vetni a napi hírösszefoglalóra, bár a részvénypiaci és vállalati hírek átnézéséhez azért mégsem elég egy pillantás.

Az oldal furcsamód még csak magyarul olvasható, de ez bizonyára átmeneti állapot, mert egyébként nagyon informatív és korrekt a portál. Ízléses színek és elrendezés,

áttekinthető menük, szóval akik valóban friss tőzsdei infót és részletes elemzéseket vártak, megtalálták, amit kerestek.

www.ebroker.hu

KOCKÁZATI TŐKÉT A GAZDASÁGBA

Az elmúlt években jól kirajzolódott, milyen pénzügyi, finanszírozási problémákkal küzdenek a viszonylag kevés tőkével rendelkező vállalkozások. Sokaknak vannak jó ötleteik, kutatási eredményeik, jól behatárolható célpiacuk, de

további tőkére volna szükségük a fejlesztéshez, esetleg a termék legyártásához. Leginkább akkor szembesülnek a problémával ezek a cégek, ha sok a bizonytalan tényező, kockázatos a fejlesztések kimenetele, az ilyen projekteket ugyanis

a bankok nem szeretik. Ekkor léphet a színre egy kockázattőke-társaság, melyekből a Magyar Kockázati- és Magántőke Egyesület az elmúlt 15 év során több mint hetven tagot „gyűjtött össze”. A társaságok fele teljes jogú tagként elsősorban a tőzsdén nem jegyzett cégekbe való befektetésekkel foglalkozik. Az egyesület – ahogyan magát jellemzi – képviselője a kockázati és magántőke minden jelentős magyarországi bázisának, és aktív kommunikációt folytat annak érdekében, hogy tájékoztassa a kis- és középvállalatokat az ilyen jellegű finanszírozás előnyeiről és elérhetőségéről. A tagok között már megtalálható minden jelentős magyar vagy Magyarországon is aktív kockázattőke-befektető, illetve más – nem tőzsdén jegyzett cégekbe befektető – pénzintézet vagy befektetési vállalat. Ezen cégek lefedik szinte a gazdaság egészét, de különösen jellemző a magas hoz-

záadott értéket képviselő fejlesztő vállalatokba, technológiai cégekbe való investálás. A kockázattőke-társaság általában olyan üzleti konstrukcióban nyújtja az összeget, hogy befektetése fejében tulajdoni részesedést kap a vállalatban, vagy opciót arra, hogy a befektetésből adódó érdekeltségét ilyen tőkerészesedéssé konvertálhassa. Persze szükség esetén nemcsak finanszíroz, hanem menedzsmenfeladatokat is ellát.

A jelek arra mutatnak, hogy régióink érdekes befektetési célpont, az uniós piac részeként „kezelhető” nagyságú terep vagyunk/lehetünk a tengerentúli nagybefektetőknek is és elemzők szerint még mindig dollármilliárdok keresik a helyüket a nemzetközi pénzpiacokon, ezért akik nagyban gondolkodnak, érdemes egy pillantást vetniük a Magyar Kockázati- és Magántőke Egyesület weboldalára.

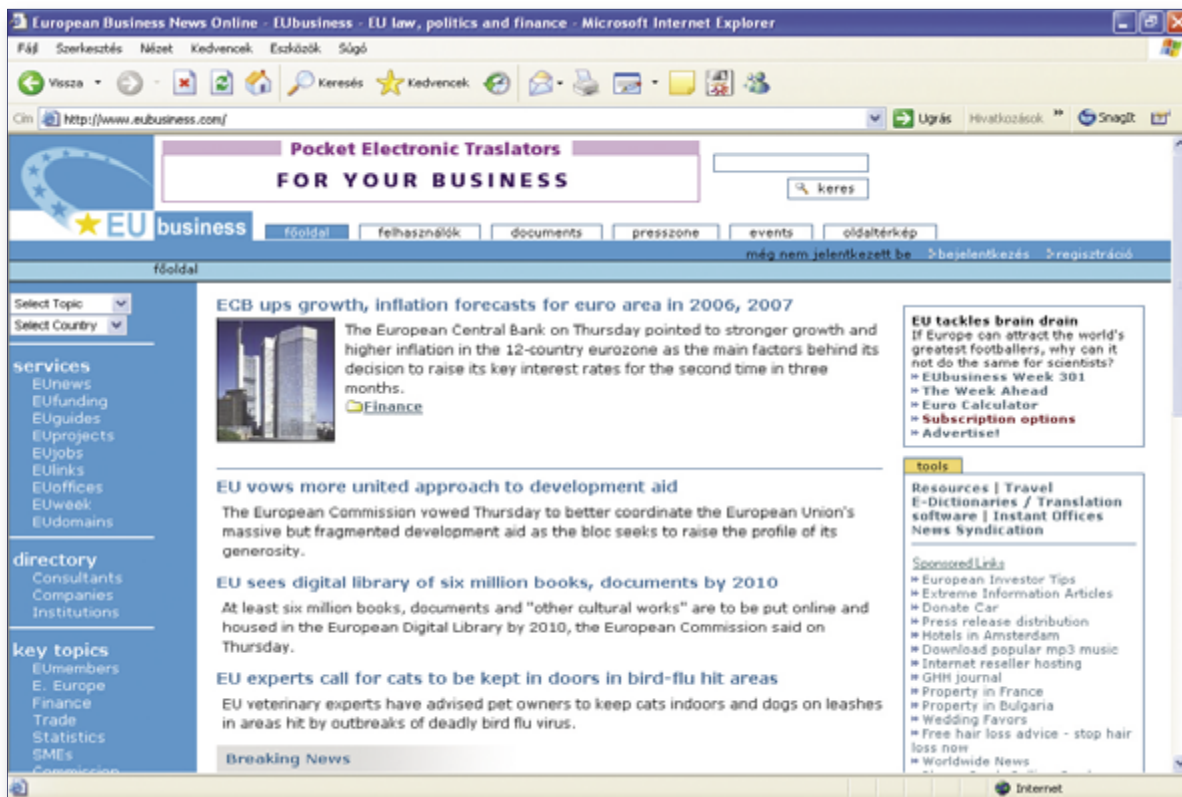
www.hvca.hu

Klick havilap • 2006. március

BIZNISZPORTÁL

A jó üzletvitelhez elengedhetetlen a megfelelő informáltság. Nemcsak a szűk környezetről, de tágabb értelemben vett gazdasági környezetről is. Ilyen fortyogó, örökké változó katlan Európa, amely a világ három legmeghatározóbb nagyhatalma közé sorolható. Az itt élőknek és dolgozóknak célszerű ismereni a térséget érintő aktualitásokat, még akkor is, ha nem feltétlenül gazdasági hírekről van szó, mert a későbbiekben nem kizárt, hogy ilyen irányú kihatásai is lehetnek. Milyen alapítványok léteznek az EU-ban és ezek milyen célokat szolgálnak? Erre is választ kaphatunk, ha „fellapozzuk” az eubusiness.com-ot. Szektoronként kereshetünk, megtudhatjuk, mely szervezetek felelősek egy-egy ágazat támogatásáért. Tulajdonképpen egy EU-„használati útmutatóval” is találkozhatunk, mely részletesen taglalja az uniós állásfoglalásokat olyan változatos témakörökben, mint a környezetvédelem, az energetika, az adatvédelem vagy éppen foglalkoztatáspolitikai. Jó tudni, hogy éppen milyen projektek zajlanak, milyen pályázatokhoz lehet hozzáférni. Azaz csak jó lenne tudni, mert ottjártunkkor a honlap teljes projektfejezete elérhetetlen volt. Egy feljegyzés a javítandó rovatba.

Munka. Mert hazánk csatlakozásával nemcsak az áru- és tőke-transzfer korlátozásai bomlottak le, de a munkaerő-áramlás útjából is elgördültek az akadályok. Ha külföldön szeretnénk munkát vállalni

a jobb kereset reményében és szeretnénk biztosra menni, érdemes előre utánanézni az uniós mini-állásbörzének.

Ha már apróhirdetés, nemcsak embereket, irodákat is érdemes lehet kiállítani. A külföldön irodát nyitni szándékozók számára komoly segítség ez, akik általában nem rendelkeznek helyismerettel az adott térségben. Mindezt egy helyen, angol nyelven, minőségi kiszolgálással, meglehetősen jó aktualitással. Ez az Eubusiness.

www.eubusiness.com

SVÁJC NEM ADJA
MAGÁT

Svájci üzletemberek szerint egyáltalán nem volna szerencsés, ha Svájc is beállna a sorba és csatlakozna az Európai Unióhoz. Haragról szó sincs, a jó gazdasági kapcsolatot mindkét fél ápolni kívánja a jövőben is, de a tipikusan független ország vállalkozói szerint a tagsággal szerethető előnyök és az abból adódó problémák, hátrányok nincsenek egyensúlyban. És egyébként is az előnyök felé kellene billennie a mérlegnek, erre azonban Svájc nem sok esélyt lát. Elsősorban a pénzügyi rendszerét félti, ami előbb-utóbb megváltozna – a monetáris unióhoz való csatlakozással és a közös valuta bevezetésével –, másrészt pedig munkaerőpiacát. A liberális szomszédpolitikának ettől még semmi akadálya, a jelenlegi kapcsolat mindkét fél számára előnyös, de azt Svájc nem szeretné szorosabbra fűzni. Az EU legújabb tagországainak felzárkóztatásához azonban egymilliárd svájci frankkal járul hozzá, ebből természetesen hazánk is részesedik.

UNIÓS ÁLLÁST
A NETRŐL

2006 a „Munkás mozgásban” éve az EU-ban, azaz a mobilitásé, ami eddig kevésbé volt jellemző ránk, európaiakra, de Brüsszel azt reméli, ez most végre megváltozik. A versenyképességhez ugyanis az is hozzátartozik, hogy a munkavállalók nyitottak legyenek, szükség esetén átképzésben vegyenek részt és akár országot is váltsanak egy új munkahely kedvéért. Az elmúlt években erre az uniós országok polgárainak alig két százaléka volt hajlandó. Ezért idén az uniós milliókat áldoz arra, hogy felhívja a polgárok figyelmét a váltás előnyeire, ennek egyik fontos platformja a <http://europa.eu.int/eures> weboldal, az Európai Foglalkoztatási Mobilitás Portálja, mely magyarul is olvasható. Jelenleg az oldalon hét-százötvenezer uniós állásajánlat található, de a szerkesztők szerint ez hamarosan eléri az egymilliót. Érdemes böngészni és aktívan foglalkozni az idegen nyelvekkel, felmérések szerint ugyanis minden harmadik ember a nyelvismeret hiánya tart vissza a lépéstől.

PONT EU

Te miből tudod, hogy a honlap, amit felkeresel, melyik országból származik? Hiszen a világon szinte mindenhol előszeretettel használnak angol szavakból alkotott honlapcímeket, elvégre ez a lehető legszélesebb látogatói kör számára érthető. Ha a név nem segít, akkor majd a végződés. A sor végén a pont utáni két betű. Igen, azok országkódok. Persze mind a mai napig dívik a .com és a .net végzések használata, azonban ezekből már szinte minden használható domainnév foglalt, használatban van. Sokkal egyszerűbb – és némely helyzetekben szerencsésebb is – a megfelelő országkóddal ellátott domainnevet regisztráltatni. Erről mindenki tudni fogja, hogy a weblap, amit meglátogat, várhatóan milyen nyelven köszönti majd őt, ill. a tulajdonosa – az esetek többségében – milyen származású.

Az európai integrációs törekvések célja egy olyan „Európai Egyesült

Államok” létrehozása, ahol az egyes nációk közös kulturális alapokkal rendelkeznek és egy-egy identitástudatuk van. Ennek kialakítása és megerősítése csak úgy valósulhat meg, hogyha a minden napokban finoman adagolva lassú változást eszközölnék. Ilyen apró momentum például a .eu végződés, vagyis az EURid bevezetése. Ezáltal az Európai Közösség tagországainak állampolgárai ill. vállalkozási juthatnak hozzá uniós domainnevekhez. A nonprofit szervezet központja Belgiumban található, a magyar ügyfelek igényeit azonban a keleti régiót kiszolgáló prágai regionális hivatal szolgálja ki.

Maga az igénylés nem túlzottan bonyolult menetű. A lefolyása kétféleképpen történhet, attól függően, hogy van-e az igénylőnek bármiféle előjoga az adott webcím megszerzésére vagy sem. Az igényléshez szükséges dokumen-

tumok megtalálhatók a honlapon többek között magyar nyelven is, sőt, előre ellenőrizhetjük, hogy mely nevek-címek azok, amelyek már foglaltak, s ennek fényében választhatunk magunknak.

www.eurid.eu

HIVATALOS FORRÁSBÓL

Mindenki tud valamit. Van aki olvasta, van aki hallotta. Miből, kitől? Az adott forrás mennyire kompetens, tekinthető-e hivatalosnak? Mindezen problémák megoldódtak az uniós kiadványokkal kap-

csolatban. Összegyűjtve, téma és idő viszonylatában összerendezve találjuk meg a hivatalos kiadványokat, böngészhetünk kedvünkre az euroinfo.hu-n. Sajnos csak böngészhetünk, ugyanis az üzlet

az üzlet. A bolti forgalomban komoly áron értékesített könyvek és más kiadványok sajnos – ésszerű okokból – nem kerültek fel tölthető formátumban a honlapra. Fontos lehet például az Európai Unió joganyagának teljes körű és naprakész ismerete. Ez a kiadvány heti öt alkalommal jelenik meg mintegy 19 nyelven, köztük magyarul is és közvetlenül Luxemburgból, a Hivatalos Kiadótól postázzák az előfizetőknek. Persze nemcsak papíralapú hozzáférés lehetséges, megrendelhető CD-ROM formájában ill. online módon, a közkedvelt pdf formátumban. Egyúttal itt található az Európai Tanulmányok Alapítvány honlapja is, amely mintegy tájékoztatást nyújt az intézmény működésének

rendelteséről és feltételeiről. A kiadványok között minden, a közösség létezéséhez és működéséhez kapcsolódó könyv megtalálható. Találhatunk aktuális tanulmányt a fenntartható fejlődéstől a környezet állapotára vonatkozóig, statisztikai évkönyvektől az uniós vámtételeket tartalmazó TARIC-ig. Természetesen nem szükséges mindent egyenesen a luxemburgi központból hozatni, a magyar nyelvű munkákat a budapesti irodából is lekérhetjük. Az Európa Klub által szervezett előadások tematikáját is érdemes átnézni, mert a témában járatos szakemberektől és szaktekintélyektől kaphatunk naprakész információkat. Sajnos a klub honlapjának frissítése a 2005-ös év közepétől kezdődően nagy kívánnivalókat maga után.

www.euroinfo.hu

Az emberek közelebb vannak, mint ahogy azelőtt gondoltam.

Először azért fizettem elő az internetre, hogy kényelmesebben levelezhessek a régi haverokkal. Aztán megnéztem pár érdekes oldalt, beleolvastam ebbe-abba, bekapcsolódtam a „beszélgetésekbe”, és hirtelen kiderült, milyen sok új barátom van. Próbáld ki Te is, és meglátod, ott lóg a neten az egész világ!

Internet. A világ megismerhető.

KIVÁLÓ MAGYAR ÉLELMISZER

Mindannyian hallottuk már ezt a fogalmat, kinek többet jelent, kinek kevesebbet, de mindenképpen valamilyen megnyugvással fogadjuk, hogy amit megvásároltunk, az garantáltan jó minőségű, ellenőrzött termék. Aki pedig garantálja ezt, az Agrármarketing Centrum. Honlapjukon, a www.amc.hu oldalon sokkal többet is megtudhatunk arról, hogy mit is jelent valójában a kiváló magyar élelmiszer. A Földművelésügyi Minisztérium alá tartozó AMC feladata, hogy marketing-eszközökkel támogassa a magyar mező- és élelmiszergazdasági termékek piacbővítését. Többek között ezt a célt szolgálják a védjegyek is. A Kiváló Magyar Élelmiszer védjegy jól láthatóan jelzi: a régebben csak külföldi áruktól elvárt minőséget és ennek megfelelő megjelenést, csomagolást, a hazai munkakerőt foglalkoztatva, Magyarországon termelt alapanyagokkal is meg lehet valósítani. A kht. oldalán persze ennél jóval részletesebb tájékoztatást kaphatunk, az általános-

ságok mellett elérhető például a védjegy használatára jogosult gyártók és termékek teljes listája. Tájékoztatást kaphatunk arról, mik a védjegy megszerzésének feltételei, megtalálhatók a támogatást nyújtó termék tanácsok elérhetőségei és egyéb, főként a gyártók számára hasznos információk. Kevés viszont a fogyasztókat érintő tartalom, pedig ugye mi vagyunk többségben és a tudatos fogyasztás eszméjének terjedésével valószínűleg érdeklődés is lenne az ilyen hírek iránt. A főoldalon ugyan van néhány aktuális esemény és hír, de a „fogyasztóknak” menüpont például az általános tájékoztatón kívül üres. A piackutatások és elemzések témái is inkább szakmai jellegűek, a laikus számára kevésbé érdekesek. De legalább azt megtudjuk végre, miért is örülhetünk annak, hogy egyre több terméken tűnik fel a H betűs nemzetiszín logo.

➔ www.amc.hu

VÁLASZTÁS 2006

Ismét elérkezett a parlamenti választások időszaka. Ezt valamennyien a saját bőrünkön tapasztaljuk, akár akarjuk, akár nem. A csapból is a kampány folyik, de ha esetleg maga a választás rendszere nem világos valakinek egészen, esetleg fel akarja eleveníteni, hogyan is alakultak az eredmények a korábbi választások idején, akkor érdemes felkeresni a www.valasztas.hu oldalt. Itt a választási évek szerinti bontásban könnyen megszerezhető minden információ. De nemcsak az országgyűlési választások tartoznak az Országos Választási Iroda (OVI) felügyelete alá, hanem az önkormányzati választások, népszavazások, európai parlamenti választások is, az ezekhez kapcsolódó információk is megtalálhatók az oldalon. Ha egy korábbi évet választunk, részletes leírást kapunk az eredményekről és a hozzájuk kapcsolódó elemzésekről. Fent vannak a választók részvételi adatai, de megnézhetjük a parlamenti patkót, azaz az ülésteremben a pártok által elfoglalt helyek alakulását is. Hasznos lehet az általános információkat összefoglaló rész is, ahol kiderül például, hogy hány képviselői helyről is döntünk – egyébként 386 –, valamint hogy mi szükséges egy érvényes szavazási fordulóhoz. Ha elég erőt gyűjtünk, még a választáshoz kapcsolódó törvényeket és rendeleteket is elolvashatjuk az oldalon, így aztán tisztán láthatjuk, hogy is működik a rendszer. Mindegyik év bemutatása kicsit különbözik a többitől, 2002-ben például „rendkívüli esemé-

nyek” leírását is megtalálhatjuk. Például olyan fontos történéseket, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megyében áramszünet volt a szavazás ideje alatt. Remek alapot nyújthatnak ezek, például összeesküvés-elméletek gyártásához, ha valakinek arra van gusztusa. Az egyes évekhez tartozó aloldalak megjelenése is különbözik és az évek során láthatóan egyre szépül. A 2006-os voks oldala például már kifejezetten elegáns, csakúgy, mint a főoldal, ahol a kellő nemzetiszín

arány mellett a külső visszafogott és ízléses. Most ugyan a parlamenti választások körüli kérdések aktuálisak, de ha szükséges, elérhetők a részletes adatok az egyéb szavazásokkal kapcsolatban is, például, hogy egyáltalán ki jogosult voksolni. Ha bármi, a választással kapcsolatos kérdésünk van, érdemes tehát ellátogatni az oldalra, ahol kis keresgéléssel sok mindent tisztázhatunk a választás szabályaival kapcsolatban.

➔ www.valasztas.hu

Klick havilap • 2006. március

KEZITCSÓKOLOM

Nagyszüleink, sőt talán szüleink korában is teljesen természetes volt, hogy megvannak az illemnek a maga áthághatatlan szabályai, hogy a néniknek kezét csókolom, az uraknak kalapemelés dukál. Manapság viszont kicsit átértékelődtek a szabályok, és valljuk be, gyakran nem tudjuk és néha talán nem is érdekel minket, hogy egy helyzetben mit kívánna az udva-

riasság. Mindenkiel tegeződünk, lehetőleg mindenhol farmerben megyünk és a könyvtár látogatásakor is fontos, hogy az olvasmány fölött kellően kitérjünk mindenről az ismerősökkel, nem beszélve arról, hogy ismerőseink nagy része talán csak a becenevünket tudja, hiszen a megismerkedéskor az is bőven elégnek tűnt. Egyszóval kiment a divatból a hivatalos illem-

tan. Bizonyos szabályok talán már tényleg idejétmúltak, de a többséget ma sem árt tudni, ha másért nem, legalább, hogy dönthessünk arról, be kívánjuk-e tartani azokat. A www.miillik.hu egy egészen hagyományos és nem túl részletes illemtankönyv internetes verziója, ahol az illem alapjai ismerhetők meg. A jól áttekinthető menüből kiválaszthatunk egy-egy pontot és részletes információkat kaphatunk például az esküvőn való helyes viselkedésről, de akár elejétől végéig is elolvashatjuk a témákat, a bemutatkozástól és köszönéstől egészen az előkelőségeknél tett látogatásokra vonatkozó szabályokig. És bár kicsi az esélye, hogy egy királyi udvarban tett látogatásra készüljünk éppen, talán a mindennapokban is segíthet a hivatalos bemutatkozás, az ajándékozás vagy a terítés szabályainak ismerete. Kicsit hiányzik az

oldalról az információs társadalom etikettje, a társadalmi érintkezés itt a levelezésre és a telefonálásra korlátozódik. Mindenesetre az alapokkal azért érdemes megismerkedni, amire az oldal teljesen alkalmas. A társaságban esetleg beálló kínos csend ellenszere pedig egy jó vicc, olvashatjuk az oldalon és mindjárt ajánlanak is néhányat, persze csak a jó modor határain belül.

➔ www.miillik.hu

EMLÉKEZZÜNK!

mellett – ezeket sajnos nem tudjuk meghallgatni az oldalon. De vannak képek, sőt még a témához kapcsolódó szakirodalmi ajánló is. Aztán következik az emlékévhöz kapcsolódó események listája, ahol aztán van választék, a Bartók-évhez kapcsolódó események felsorolása például húsz (!) oldal. Igaz, a listában külföldi Bartók-rendezvények is szerepelnek. A főoldalon aktuális események és más médiumok kapcsolódó cikkei olvashatók, valamint az emlékévekhez fűződő pályázati lehetőségek, amelyek között a középiskolai versenytől a köztéri szobor-tenderig minden van. Az eddig felsorolt információk pedig olvashatók visszamenőleg az elmúlt évekről és előre is, egészen a 2010-es Erkel-évig. Különösen érdekes és állandóan aktuális az évfordulók menüpont tartalma, ahol az ABC-ből kereshetjük ki, hogy kinek, minek, mikor, milyen jubileuma van. És akár azt is megnézegethetjük, hogy mi történt a múltban egy adott naptári napon, vagy éppen ma. Vagy akár a szülinapodon. Igen szórakoztató és tanulságos olvasmány. Érdekes tehát kicsit elmélyedni a jubiláló személyiségek életében, műveiben. Hogy egy egész emlékévet kapnak, az is bizonyítja, tudtak valamit.

Gyakran hallani arról, hogy éppen kinek, minek van jubileuma, esetleg még az évfordulóhoz kapcsolódó néhány eseményről is értesülünk. Azt azonban, hogy ki dönt arról, mely híresség legyen a kitüntetett, és hogy kikre emlékezünk majd az elkövetkező években, valószínűleg kevesen tudják – pedig sokan még az esélyes érettségi tételeket is ebből következtetik ki. Eláruljuk, a Nemzeti Évfordulók Titkársága az illetékes ebben a kérdésben, merthogy ilyen is van. A titkárság, saját meghatározása szerint, biztosítja az évfordulókban rejlő erkölcsi, közéleti üzenetek szervezett és színvonalas közvetítését. Honlapjukon, a www.emlekev.hu oldalon aztán csak úgy zúdul ránk az információ. A lap megjelenése egyébként nem túl impozáns, de rengeteg érdekes olvasnivalót tartogat. A felső menüben az „ünnepelet”, idén éppen Bartók Béla portréja alatti évszámra kattintva részletes életrajzot, cikkeket találunk, természetesen a zeneszerző műveinek listája

dául húsz (!) oldal. Igaz, a listában külföldi Bartók-rendezvények is szerepelnek. A főoldalon aktuális események és más médiumok kapcsolódó cikkei olvashatók, valamint az emlékévekhez fűződő pályázati lehetőségek, amelyek között a középiskolai versenytől a köztéri szobor-tenderig minden van. Az eddig felsorolt információk pedig olvashatók visszamenőleg az elmúlt évekről és előre is, egészen a 2010-es Erkel-évig. Különösen érdekes és állandóan aktuális az évfordulók menüpont tartalma, ahol az ABC-ből kereshetjük ki, hogy kinek, minek, mikor, milyen jubileuma van. És akár azt is megnézegethetjük, hogy mi történt a múltban egy adott naptári napon, vagy éppen ma. Vagy akár a szülinapodon. Igen szórakoztató és tanulságos olvasmány. Érdekes tehát kicsit elmélyedni a jubiláló személyiségek életében, műveiben. Hogy egy egész emlékévet kapnak, az is bizonyítja, tudtak valamit.

➔ www.emlekev.hu

Ceylons
BEST

**Teakülönlegességek
közvetlenül Ceylon
legjobb ültetvényeiről!**

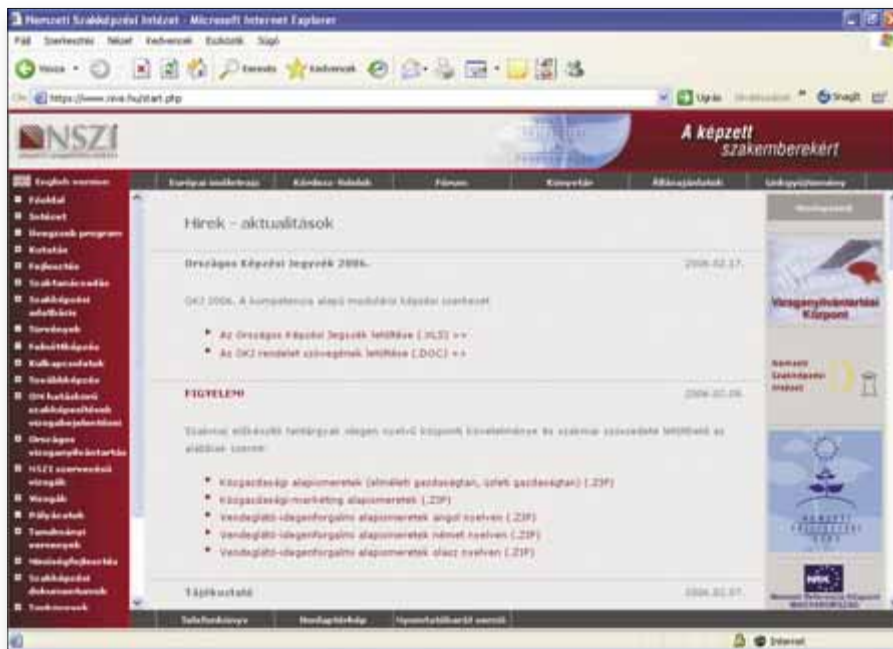
• NUWARA ELIYA fekete tea • EARL GREY fekete tea
• DIMBULA fekete tea • JÁZMIN zöld tea

**RENDELJEN, HA SZERETI A FINOM TEÁKAT,
NEM FOG CSALÓDNI!**

A szállításról érdeklődhet: (30)-921-6748
E-mail: ceylontea@inforax.hu

LASSAN, DE BIZTOSAN

Az égiek a Nemzeti Szakképzési Intézet honlapját adták a kezeim közé, erről a weboldaltól kell egy rövid ismertetőt írnom a kedves olvasóinknak, lehetőleg az erőnyeiket állítva a központba és nem a hátrányait. „Jó” magyar emberhez méltón – aki hamarabb látja a rosszat, mint a jót – egy bosszantó problémával kezdem a bemutatást: a honlap lassan, elég körülményesen tölti be a lekért oldalakat, így egy átlagos „böngésző” kedvét hamar elveheti a további barangolástól (kéretik a javítását – szerk.) Ennek ellenére a honlap jó, információkban bővelkedik. Először is magáról a szervezetről: a Nemzeti Szakképzési Intézet az Oktatási Minisztérium fennhatósága alá tartozik. A szervezeti és működési szabályzatból kiderül, hogy tevékenységi körében szakképzéssel kapcsolatos feladatok állnak (kutatások, szervezések, koordinálás és tartalmának fejlesztése). Szakmai segítséget

nyújt a pedagógusoknak, közreműködik az Országos Képzési Jegyzék tervezetének kidolgozásában stb. Többek között elmerülhetünk az európai önéletrajzírás rejtelmében – például formanyomtatvánnyal – vagy esetleg az útmutató elolvasása akár saját kezűleg neki is

foghatunk, a weboldal tanácsait követve: mire kell fókuszálni (tömör legyen, gyorsan áttekinthető, mivel a munkáltató kevesebb, mint egy percet tölt az elolvasásával). A kérdezz-felelek menüpont kifejezetten szimpatikus, végre egy olyan lehetőség, ahol a kérdéseinkre igazi szakemberek válaszolnak. Külön kiemelném a pályázatírással foglalkozó – pontosabban a „pályázattól a megvalósításig” – részt (viszont furcsa volt számomra, hogy a főoldalon elhelyezett banner-ről lehetett elérni és nem egy menüpontból). Itt szinte minden megtalálható, amire szükség lehet: fogalomtár, szótár, projektmegvalósítás fejezetei, hasznos oldalak... Összegezve: az oldal érdekes lehet azok számára, akiknek szakképzéssel vagy pályázatokkal, pályázatírással kapcsolatosan kérdéseik / problémáik merültek fel. Kattintsanak rá, megéri.

➔ www.nive.hu

NOVE KREATÍV MŰHELY

Kezdjük ezt az írományt egy-két megjelenéssel kapcsolatos közhellyel: Nem a ruha teszi az embert (pedig részben így van); Az első benyomás mindig meghatározó stb. Annak ellenére, hogy elcsépett, ezerszer hallott-mondott „elmés” megállapításokról van szó, be kell vallanunk, hogy alapvető igazságokról szólnak (talán ezért is közhelyek). Amikor még nem ismerjük a belső értékeket, addig a külső benyomás dominál, így a ruházatunk, frizuránk, megjelenésünk nagyon sokban befolyásolja a későbbi megítélésünket. A Nove Kreatív Divatműhely pontosan ezzel foglalkozik: a megjelenésünkkel, tanácsokat adnak, hogyan öltözzünk előnyösen, mi áll jól az alakunkhoz, emellett stílus- és színtanácsadást biztosítanak. A novekdms.hu URL alatt található weboldalon az olvasható ki a bemutatkozó szövegből, hogy a weblap készítői szerint megalakulásuknak két fő mozgatórugója volt. Az egyik: annak a ténynek a felismerése nagyon fontos, hogy személyes

megjelenésünk milyen képet mutat, például állásinterjú, üzleti tárgyalás, hivatalos vacsora, vagy akár a magánélet eseményeinek alkalmá-

férfiolvasó, annak azt javasolom, most inkább hagyja abba az olvasást, mivel a honlap inkább nőknek szól (persze a szabás-varráshoz vonzódó férfitársaim az előbbiektől kivételt jelentenek). A honlapon tanfolyamokról informálódhatunk (miről esik szó az adott órákon), például bizonyos tanfolyamok elvégzése után egy „Összhang-albumot” kap a jelentkező, amely személyre szóló színelemzést és tanácsadást tartalmaz a megfelelő ruházatról, hajról, sminkről, valamint egy összeállítást a szezon aktuális stílusjegyeiről. A honlap az aktualitások között a farsangi jelmeztervezés rejtelmébe is elkalauzol minket, hogy gyermekeinket hogyan alakítsuk át macskává, egérré vagy akár pillangóvá. A kérdőív kiöltésével ellenőrizhetjük, mennyire vagyunk elégedettek önmagunkkal.

A Nove úgy reklámozza magát, hogy más, mint a hagyományos divat- és varróiskolák, akit érdekel, mi ez a más, kattintson rá.

➔ www.novekdms.hu

Klick havilap • 2006. március

ELŐÉRETTSÉGI A DIGITÁLIS KÖZÉPISKOLÁBAN

Harmadik éve folyik a munka a Digitális Középiskolában, a miskolci Földes Ferenc Gimnázium levelező tagozatán, ahol hátrányos helyzetű – főként roma – diákok szerezhetnek érettségit, egyedülálló módon. A képzés ugyanis az internet segítségével, távoktatásos rendszerben folyik, nem az iskolapadban.

Az iskolát működtető konzorcium és a minisztériumok képviselői egy asztalnál

Veres Pál

A nem mindennapi oktatási forma a Földes Ferenc Gimnázium, a Miskolci Egyetem és az INNOCENTER Kht. konzorciumi együttműködésével jött létre, az informatikai tárca támogatását élvezi. A digitális tananyagot a gimnázium tanárai dolgozták ki, melyhez a borsodi diákok jórészt a lakhelyük közelében lévő kistérségi oktatási központokban rendelkezésre bocsátott technika segítségével jutnak hozzá. Az internet használatával küldik vissza a kitöltött feladatlapokat, és az adminisztrációt is így intézik, bár a hagyományos oktatás sem tűnt el teljesen, mert a tanárok konzultációs óráikon személyesen is segítenek a tananyag elsajátításában.

A rendhagyó iskola mára kinőtte a „kísérleti” jelzőt, az oktatás zökkenőmentesen folyik, s akik 2003-ban kezdték a tanulást, egy év múlva már az érettségire készülhetnek. A félévi értékelőn több minisztérium is képviseltette magát, így az informatikai tárca részéről a program szellemi atyja: Csepeli György politikai államtitkár, a Gazdasági Minisztériumból Lakatos Sándor romaügyi biztos, a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumból Solymosi Imre főosztályvezető-helyettes is részt vett az ünnepségen.

Veres Pál, a Földes Ferenc Gimnázium igazgatója elmondta, a Digitális Középiskola komoly elismerésnek örvend hazánkban, sőt a nemrég itt vendégeskedő Alun Michael brit ipari miniszter is elismerte, ilyen komplexen kidolgozott, élesben is működő digitális középiskolai prog-

Lakatos Sándor

rammal még sehol máshol nem találkozott. A sikernek köszönhetően a program folytatása is biztosított, Csepeli György köszöntőjében kiemelte, a HEFOP (Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program) keretein belül rendelkezésre áll majd az iskola finanszírozásához, továbbfejlesztéséhez szükséges összeg, sőt az érdekeltek már a folytatásban gondolkodnak. A társmiszteriumok érdeklődésének köszönhetően ugyanis új szereplők kapcsolódtak be, akik segítenek a szakképzés irányába terelni az itt érettségizetteket. A további lehetőségekről már Lakatos Sándor számolt be a diákoknak és elmondta, a gazdasági tárca nyitott az együttműködésre, a Roma Vállalkozásfejlesztési Programok keretein belül a későbbiekben is segítenék azokat, akiknek van elképzelésük a jövőről.

Csepeli György és Balla László (jobbra)

A hagyományoknak megfelelően dr. Balla László, az INNOCENTER Kht. vezérigazgatója kihirdette a tanulmányi verseny eredményét, és pénzjutalmat adott át az évfolyamok legjobbjainak. A legjobb összesített eredményt a 11. évfolyamosok érték el, ez nem is véletlen, hiszen harmadik éve „koptatják az iskolapadot”, hozzászoktak már a nem mindennapi oktatáshoz. Ők egyébként a jövőre készülve előérettségit írtak magyar nyelv és irodalomból, ahogyan a hagyományos középiskolákban. A dolgozatokat értékelve kiderült, hogy a legtöbb diáknak a helyesírással és a szókinccsel van problémája, az írásbeli és a szóbeli vizsga összesített átlaga közepes eredményt hozott. A diákok a most kezdődött félév során matematikából és történelemből is előérettségiznek még, hogy kiderüljön, mire kell helyezniük a hangsúlyt a következő másfél évben.

Ha az első osztály sikeresen lezárja a négy évet, a program országos kiterjesztésének sem lesz akadálya.

ŐSSEJT, AVAGY AZ EGÉSZSÉG KULCSA

Az ember naponta találkozhat a tévében és egyéb helyeken leukémiás vagy más súlyos beteg gyermekek szomorú történetével, mert képtelenek donort találni számukra. Ugyanakkor gyakran hallani az őssejtekről is, amiket nevezhetünk a megoldás kulcsának, vagy csupán egy lehetőségnek? Egy biztos, az orvostudomány szempontjából nagyon fontos, mondhatnánk egy új korszak nyitánya az őssejt hasznosítása. De mi is valójában az őssejt? A fogantatás után a petevezetékben a méh felé vándorló, osztódó, majd beágyazódó magzatkezdemény még „mindenre képes” sejtekből áll. A magzati fejlődés 15. napján indul meg a sejtek specializálódása, pl. izom-, agy- és bőrsejteké, melynek következtében elveszítik a „mindenre képes” esélyüket. A fejlődés során azonban kis számban megmaradnak olyan nem specializálódott sejtek is, melyeket őssejteknek neveznek.

A születéskor a köldökzsinórból nyert vér tartalmaz ilyen őssejtet, melyek életképesen megőrizhetők, a későbbiekben bármikor felhasználhatók egy betegség kezelésére, ugyanis fejlődésük nem kötelezett sejtekről van szó, bármilyen típusú szövetképesek átalakulni. Ennek a tulajdonságuknak köszönhetően eredményesen használhatók a károsodott, sérült sejtek, szövetek pótlására, regenerálására, melyek az egészséges élet szempontjából nélkülözhetetlenek. A Sejtbank Kft. Európa legnagyobb köldökzsinórvér-bankjának, a Life Sciences-nek magyarországi képviselője, megbízhatóan kezelik az őssejt fogadását, feldolgozását, eltárolását és igény szerint azok rendelkezésre bocsátását. Online oldaluk részletesen foglalkozik a köldökzsinórvér-őssejt megőrzésének fontosságával, tájékoztatnak az alkalmazásukról az általános gyógyászatban, illetve a jövőbeni

felhasználási lehetőségekről. Betekintés nyerhető a Sejtbank Kft. szolgáltatásaiba és olyan technikai feltételekbe, mint a mintavétel előkészítése, a szükséges vizsgálatok, de letölthető a köldökzsinórvér levételének menete is. A weboldal jóvoltából megismerhető az őssejt megőrzésének folyamata, a laboratóriumi feldolgozás mechanikája és a levett minták tárolása. Ne felejtjük el tehát, hogy az őssejt mindannyiunk

számára életbevágó fontosságú egészségmegőrző szerepet töltenek be szervezetünkben.

www.sejtbank.com

VÁNDORLÓ NŐI SZÖVETEK

elszaporodnak, végül nagyobb daganatszerű képleteket, ún. folyadékkel teli cisztákat képeznek, melyek nyomják a különböző szerveket, zavarják azok működését. De hová vándorolnak leggyakrabban a méhnyálkahártya eltévedt szövetei? A csomók leginkább a hasüregben, a petefészkeken tapadhatnak meg, illetve a méhet függesztő szalagokon, a hüvely és végbél között, a méh külső felszínén, a méh vastag izomrétegében, a húgyhólyagban, a medence hasártyáján. Egyes esetekben távolabb is felfedezhetők, így például előfordulhatnak hasi sebészeti beavatkozások, a gátmetszés hegében, a belekben, a hólyagban, a hüvelyfalban, a méhnyakban, a szeméremtesteken. A hasüregen kívül a tüdőben, az agyban és a végtagok ízületeiben is észleltek már endometriális csomókat. Ez utóbbi előfordulási helyek azonban ritkák. Mindenekelőtt le kell szögezni, az endometriózis nem rosszindulatú, nem rákos megbetegedés; hanem egészséges szövet nem szokványos helyen való előfordulása, megtapadása. A portál részletesen bemutatja a betegség tüneteit, böngészhetünk az endometriózis kialakulásának okáról szóló elméletekben, illetve tájékozódhatunk a betegség kimutatásának és az ezzel járó vizsgálatoknak a folyamatáról.

www.endometriozis.hu

fogorvosi rendelő doctor dent

Megnyitottuk rendelőnket! Szeretettel várunk mindenkit egy **ingyenes konzultációra**. Az első **50 új vendégünk** egy Silver Care ezüsstel futtatott, antibakteriális fogkefét kap ajándékba. Éljen a lehetőséggel!

Miért minket válasszon?

- Fájdalommentes kezelések, nincs várakozási idő
- Maximális szakértelem a legújabb technológia alkalmazásával
- Hiszünk a személyes, hosszú távú, bizalmi kapcsolat kialakításában
- Kucsora Márta Barcsay-díjas festőművész állandó kiállítása tekinthető meg rendelőnkben
- Diák- és nyugdíjas-kedvezmény 10%

1088 Bp., Rákóczi út 11. / 2.

tel.: 06-70-3848689

www.doctordent.hu

Klick havilap • 2006. március

ZENÉSZPORTÁL

Modern zene. Van, aki szerint minden, amit nem nagyzenekar játszik, az már konzum-szemét, van, aki képes értékelni akár a háttérzajból kikevert ritmust is, a mindenféle DJ-k pedig olyan szinten lepték el a világot, hogy gyakorlatilag minden szó foglalt már, ami csak elképzelhető, elvégre csak az a lényeg, hogy a kétbetűs kis szócska a név elején legyen. A digitális világ hozadéka, hogy gyakorlatilag nulla munkával lehet akár élvezhető számot összerakni és ezzel sokan vissza is élnek, de minden műfajnak megvannak az igényes képviselői. Aki emlékszik még netán a Quake hírhedt zenei aláfestésére, az jól tudja, hogy milyen hangulatos zörejeket lehet eladni zenének, amiben az a vicces, hogy az agyontorzított gitár és a rakás kikevert zaj tényleg nagyon jól szólt a Nine Inch Nails tolmácsolásában, de persze rengeteg egyéb példát lehetne hozni pozitívumként. A kérdés: hogy

kerül ebbe a rovatba ilyen téma? Hát, a fent említettek kivül például azért, mert a vizsgált lap (cím szerint www.zenesz.info) nemcsak egy egyszerű virtuális rock fan club, hanem némi pluszt is nyújt a látogatóknak. A témából adódóan persze a hangsúly a különféle albumok, előadók kritikáin, ajánlókön, a zene világának történésein van, de találunk itt programajánlókat, klubok, társaságok elérhetőségét, zenekar-adatbázist is. Emellett fellelhető némi segédlet a kezdő, lelkes zenészjelölteknek és a szép, átlátható jogrendszerünknek hála, elért még egy jogi tanácsadó, ami a „letölthetek-e mp3-at” stílusú kérdésektől a „játszhatom-e más zenekar számait, avagy plágium mesterfokon” kategóriáig terjed. Kicsivel mókásabb a lopott hangszerek rovat, itt a balszerencsés kollegák írhatják le meglovasított zeneszerszámaik tulajdonságait, hátha valakinek szemet szúr az áru. A Fórum mellett

hátramaradt az abszolút alibi, miért is itt írunk erről a lapról: a technikai háttér! Egyrészt pár ajánlóra bukkanhat az olvasó, gitár-, effekt-, mikrofon-, erősítő-tesztekre, összehasonlításokra, leírásokra, de még ennél is érdekesebb a csináld magad tanfolyam. Sistereg a cucc? Semmi vész: forrasszunk Jack-dugót, foltozzunk membránt, cseréljünk kondikat, mindezt persze kizárólag biztos kézzel és nyugodt lelkiállapotban, egy hirtelen mozdulat ugyanis könnyen további

hirtelen és egyre dühödtebb mozdulatokhoz, majd a megmenteni kívánt alkatrész rövid és szörnyű pusztulásához vezethet... Persze az élet akkor szép, ha izgalmasan telik, nem?

➔ www.zenesz.info

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM TEMATIKUS PORTÁL

A japánoknál mostanában húzzák be a gigabites vonalakat, mindenhol azt hallani, hogy pár száz kilométerre tőlünk hatodennyiért hatszor ilyen gyors netet kapunk, nálunk pedig ünnepszámba megy, ha kétszáz kB fölé ér

egy letöltés. Van persze, amikor egy átlagos lap megnyitására is kevésnek bizonyul a már megfizethető UPC-s sávszél... Az ember ilyenkor morog, csúnyán néz a modemre és műveltségi szintől, vagy ideológiai beállított-

ságtól függően elkezdni átkozni a jelenlegi kormányt, ellenzéket, windowst, explorert, szervert, szolgáltatót, szomszédot és úgy általában a világot. Valószínűleg azért, mert fogalma sincs, hogy azok a szervek, amelyek többek között a hazai IT-infrastruktúra kiépítéséért felelősek, mivel is töltik hétköznapiikat ahelyett, hogy mindenkinek alanyi jogon biztosítanának egy T1-es vonalat és egyáltalán: Mi folyik itt Északon? Az információforrásunk pedig, amire támaszkodhatunk, igazán ide illő címről érhető el: www.itforras.hu. De miről is van szó? Nos, a jobb felső sarokban olvasható IHM link azért sugall valamit, de az oldal nem a minisztériumról szól, hanem minden olyan ténykedésről, ami valamilyen szinten kötődik a hazai információs társadalom ügyes-bajos dolgaihoz. Olvashatunk például cégeknek kiírt pályázatokat, itt-ott értesülhetünk róla, hogy mire

is mennek el a nagy testvérektől kapott eurókötegek vagy a nép adóforintkái. Találunk leírásokat EU-s projektekről, határozatokról, az E-bürokrácia térnyeréséről és mindenről, ami e-vel kezdődik, legyen az learning, security vagy épp business. Az oldal készítőit természetesen nem kifejezetten a fent említett „ismerd meg az ellenséged” elv vezérelte, az oldal elsődleges célja az ismertető alapján az, hogy kiszolgálja a hazai szakmai közösségek információszükségletét, így mindenki időben értesülhet az aktuális tenderekről, illetve a jövőbeni tervezetekről. Ezt pedig remekül csinálja, olyannyira, hogy az egyszerű halandó csak kapkodja a fejét a mozaiknevek között, de legalább megtudja, mit is jelenthet a sokat emlegetett Információs Társadalom kifejezés. A leírás hely hiányában elmarad, akit érdekel, az keresse csak fel az oldalt és művelődjön.

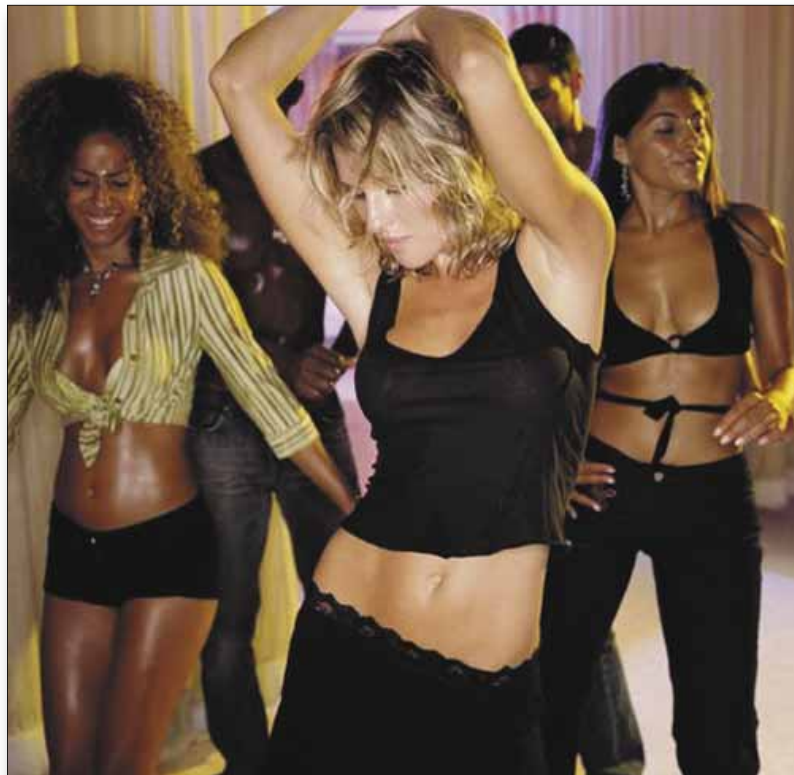
➔ www.itforras.hu

PARTI, PARTI ÉS PARTI

Mik is lehetnek a leggyakoribb kérdések, amikor táncikálni indulunk? Talán mindannyiunk számára ismerős lehet: a „mikor, hol, kivel/ kikkel és mennyiért”? Ezekre pontos és bőséges információt szolgáltat az alábbi partilap: partypeople.hu. A bulizni, azaz „örjögenni” vágyók nyomon követhetjük mind az elkövetkező és mind a már véget ért bulik sorát. Az oldalon szerepelnek a parti-hullám következő állomásai, amikre ingyenes belépőt biztosíthatunk magunknak, ha egy alapdíjas számon sms-ben regisztrálunk. Ha ezt megtettük, más feladatunk nincs, mint a már jól bevált ismerőseinkkel, vagy akár a lap chat-es mellékágán megismert hasonló érdeklődési körű, valamint zenei ízlésű újdonsült pájtásainkkal végigdorobozoljuk az éjszakát. Persze mindezt úgy tegyük, hogy vigyázzunk önmagunk és környezetünk testi és lelki épségére. Sose feledjük el: kikapcsolódnunk és szórakozni mentünk... Ha a tervezettnél

homályosabbra sikerült a mulatság, látogassuk meg a honlapot, ahol az élménybeszámoló rovattól akár választ is kaphatunk kérdéseinkre. Ha a derengő emlékfoslányok mellett valami villanó fény is rémlik, feltétlenül lapozzuk végig a képek sorát, hátha rábukkanunk saját fotónkra. De ne keseredjünk el, ha nem túl előnyös arcunkat mutattuk, lássuk be nyugodtan, nem vagyunk ezzel egyedül. A készített képek közt akadnak olyanok is, amiket az oldallátogatók a legkeresettebbnek nevezett csoportba sorolnak. Ott azok a szórakozó társaink szerepelnek, akik az önfelédttombolás közepette, pozitív mosollyal arcukon, derűssé teszik a lap alapvetően színes arculatát. További érdekességgel szolgál az oldal magazin rovata, ahol a különböző programokkal és zenei stílusirányzatokkal kapcsolatban rövid és velős leírásokat találhatunk. További pozitívum, hogy a bulik ismert zenéit és

mixeit a kedves látogatók letölthetik az azonos nevű fülecske alatt, mindemellett saját haszná-

latra begyűjthetjük a különböző plakátokat és parti-videókat is.

➔ www.partypeople.hu

GÖMB A KOCCÁBAN

Az ajtó a hátam mögött bezáródik. Még szerencse, hogy átlátászó, különben úgy érezném, hogy bezártak. Egy nagy kockába. Mert abban állok. Az egész hely üres, bár legalább a belmagasság nem

kevés. Elkél majd egy kis oxigén. A szemközti és az oldalsó falon piros csíkok. Meg helyenként a parkettán is. Szóval nemcsak úgy fel-alá futkosunk és ütögetünk? Nem, „sajnos”. Mindennek meg-

vannak a saját szabályai. Fallabda. Ezért is van itt ez a sok fal. Be vagyok zárva. Szerencsére akkor mehetek ki, amikor csak akarok. A kezemben egy ütő. Teniszhez kicsi lenne. Tollaslabdához nagy. Tehát sportághoz, méretre igazítva. A labda. Kerek, pattog. Gondolnánk. Kereknek éppen kerek, sőt mi több, gömbölyű. Na de hogy pattogna, az azért túlzás. Kis tömör golyóbis, amit percekig kell lelkesen püfölni, hogy elérje az üzemi hőmérsékletet, különben nem óhajt igazából felpattanni, mi meg csépelhetjük a padlót. Ennyi idő alatt legalább van mód bemelegíteni az izmainkat, kicsit felkészíteni az ízületeinket a várható sokterápiára.

No persze rengetegen vannak, akiknek már nem jelent újdonságot egy squash-pálya vagy maga a játék. Ennek a játéknak hagyományai vannak, s igen komoly profi

versenyzői, azonban nézettsége és ismertsége egyelőre nem vetekedhet a nagytestvéreivel, azaz a teniszével. Ha ellátogatunk a szövetség hivatalos honlapjára, megtudhatjuk, hogy hol található a versenyfeltételeknek megfelelő pályák, megismerkedhetünk a hazai klubokkal, betekintést nyerhetünk a versenynaptárba. Apropos, bizonyítandó, hogy a sportág hazánkban is kellő szervezettséggel bír, Magyarország rendezte 2006-ban az egyéni felnőtt EB-t. Aki már megismerkedett a játék alapszabályaival (mert természetesen ezek is megtalálhatók a honlapon) és szeretne egy szakember keze alatt ismerkedni a játékkal, keresse fel az edzőnévsort, s válogasson lakhelyének megfelelően. Búcsúzóul csak egyet kívánhatok az olvasóknak: kellemes labdakergetést!

➔ www.squash.hu

Klick havilap • 2006. március

PÓK A FALON

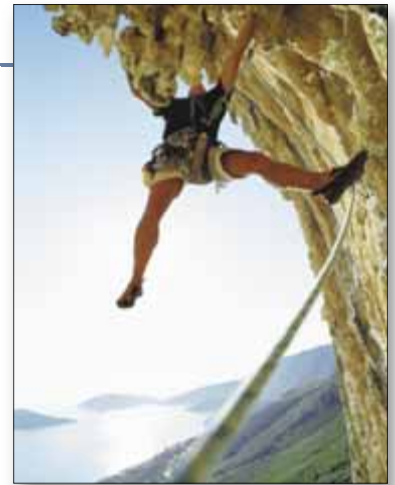
A szabadtéri sportok többsége az évszakok váltakozásával pihenőt engedélyez kedvelőinek. Vannak, akik a fagy és a hó elől menekülnek be, vagy éppen a tél beköszöntével hódolnak szenvedélyüknek. Persze pénzt és fáradságot nem kímélve mindig el lehet látogatni a Föld egy olyan szegletére, ahol épp megfelelő körülmények várják a szabadtéri sportok szerelmeseit. Ez azonban semmiképpen nem mondható tömegjelenségnek. Vannak olyan üdítő kivételek, melyeket azonban évszaktól és időjárástól (részben) függetlenül lehet üzni. Egy sziklafal télen is és nyáron is sziklafal. Mindkét helyzetben kihívás a hegymászó számára, csak

a felszerelés és a technika változik, a szenvedélyes mászókat szinte semmilyen időjárás nem tarthatja vissza. De még senki sem született úgy, hogy a kisujjában tudhatta volna a hegymászás minden csínját-bínját. Ezt a sportot – amely egyben életformának tekinthető – nem tanácsos autodidakta módon, pusztán önmagunkra hagyatkozva elkezdni. Még a végén valakinek komoly bántódása eshet – a hegymászás elsősorban önvészélyes, másodsorban közveszélyes is tud lenni, tekintve, hogy akár a mászótársakat is érintheti egy-egy felelőtlen akciónk. Ha pedig tanulni akarunk, azt sosincs túl korán elkezdni. Az oktatók

akár nyári táborok keretein belül is tanítanak, s már 10 éves kortól lehet jelentkezni. Természetesen egy ilyen veszélyesnek mondható sport esetében célszerű valódi szakemberekhez fordulni, őket ismerhetjük meg a Magyar Hegymászó Oktatók Egyesületének honlapját szemezgetve.

S hogy hol is jártak ők? Hová mennek? Nem mellesleg hová mehetünk velük, ha már megszereztük a megfelelő rutint? A kínálatban olyan különlegességeket is felvultatnak, mint a gleccserjárás vagy a jégmászás.

Aki erre adja a fejét, jól kösse fel a nadrágját, több aspektusból is. Egyrészt komoly koncentráció és

fizikai edzettség szükségeltetik, másrészt az embert próbáló hegymászás megfelelő öltözködést is megkíván.

➔ www.mahoe.hu

JÁRUNK?

Egyedül vagy? De miért? Nehezen ismerkedsz? Azt sem tudod, hol kéne, vagy hogyan? Netán egyszerűen csak balszerencsés vagy, nem jön a hön áhított szőke herceg a fehér lovon. Sebj, mindenre van megoldás. A párkeresésnek is van fóruma az interneten. Könnyen elérhető, átfogja az egész országot és ráadásul rendkívül népszerű is. Ha úgy érzed, hogy minden kötél szakad, a Duna helyett ebbe ugorj fejest! Ha komolyan gondolod, hogy a világhálón akadhatasz rá a nagy Ő-re, egyből regisztrálhatsz is, bár sokkal könnyebben is megtalálhatod: a billentyűzet, shift + ő billentyűkombináció. Írd le mindazt, amit fontos lehet tudni rólad, szem

előtt tartva mindazon érveket, amelyeket te is érvényesítesz a keresés során. Persze lehet füllenteni... de ha komolyan gondolod, akkor később jó eséllyel „koppanni” fogsz. Próbáld meg őszintén – aki szeret, úgyis elfogad. Ha már megírtad az ismertetőt magadról, túl vagy a regisztrációs procedúrán, ne ülj a babérjaidon! Lehet, hogy potenciális párod szeme elcsúszik a hirdetésed felett, de te ne ess bele ebbe a hibába! Állítsd be a keresőt: milyen nemű az ideális jelölted és milyen korú. Ezután jöhet a kellemes része a dolgoknak: szemezgess a listából. Ismerd meg a többi partnerkeresőt, vedd őket szemügyre (amennyiben mellékeltek képet is). Ha valaki igazán megtetszett, hát használd az elérhetőségeit! Küldj üzenetet, e-mailt, SMS-t vagy éppen csapj a közepébe és hívd fel! Nem sok olyan hely van a világon, ahol jól megférnek egymás mellett a „heterók és a melegek”. Azonban itt diszkrétan, minden mellézköngé nélkül kereshetik leendő szerelmüket azok is, akik a saját nemükhöz vonzódnak. Azok is sikerrel járhatnak, akik nem hajlandók kötelezettségeket vállalni, mindössze a testi vágyaikat szeretnék kielégíteni. Mindazonáltal ne felejtjük el, hogy

az internetes társkeresést mindössze egy segédeszköznek találták ki és nem helyettesítheti a valóságos kapcsolatokat! A szerelem az élet-

ben és nem a monitor előtt fog ránk köszönteni, ezért kezeljük helyén a netes randifórumot.

➔ www.randivonal.hu

piave ORAL CARESilver® Care Plus

Silver® Care Plus antibakteriális fogkefe, cserélhető pótfejjel

Vízzel való érintkezés során, a fogkefe fejét borító szintiszta ezüstnek köszönhetően egy természetes és folyamatos antibakteriális folyamat indul be. A fogszuvasodásért felelős legfontosabb baktériumot, a Streptococcus Mutans-t érintő összehasonlító bakteriális vizsgálatokat végeztek a Silver® Care és a piacon jelen lévő, egyéb jó minőségű fogkefék között. Az alábbi ábra a fogkefék maradék mikrobális szennyeződését mutatja.

Idő	Hagyományos fogkefe	Silver® Care Plus
0 h	0%	0%
6 h	-20%	-10%
24 h	-60%	-15%

Lágy

Közepes

Kemény

Email: info@piave.hu

Honlap: www.piave.hu

MAGYAR ROBOT 33HZ-EN

Tavaly decemberben nyitotta meg kapuit a Jövő Háza. Nem csupán a 3000 négyzetméteren található technikai vívmányokkal kápráztatja el a látogatókat, hanem a magyar fejlesztésű „hostess” robotokkal is. Az intelligens robotokat nagy érdeklődéssel fogadták a látogatók, hiszen interaktív kommunikációra képesek és segítik az „öket” megkérdezőket eligazodni, emellett akár különféle programokat is ajánlanak az érdeklődők számára. Szerkesztőségünk úgy döntött, hogy megkeresi a robotok „szüleit”. A nyomok Budapestre, a XIII. kerületbe vezettek, ahol Endresz István és Lengyel István készségesen állt rendelkezésünkre, hogy lerántsuk a leplet a „csodamasinákról”.

Hol vagyunk jelenleg?

EI: A 33Hz irodájában vagyunk. Ez az a cég, amely kizárólagos joggal értékesíti a Jövő Házában található hostess-robotokat.

LI: Több éve működünk mint ötleteket produkáló kreatív műhely. A 33Hz tavaly szeptemberben alakult, marketingkommunikációval foglalkozunk, pontosabban olyan speciális innovatív eszközöket próbálunk fejleszteni, amelyeket különböző cégek kommunikációjukban promóciós eszközként használhatnak. Ezen fejlesztési vertikum csúcsa jelenleg a hostess-robot, amit bárhol lehet használni, akár céges környezetben is.

Mi volt a feladatotok a hostess-robot-projektben?

EI: A gyártás, pontosabban a produkció legyártásának megtervezése. A koordinálás. Magát a robotot közösen alkottuk, körülbelül 8 cég, illetve magánszemély közreműködött a projektben. Talán legfontosabb kiemelni az iszonyatos csapatmunkát, olyan szakemberekkel, akik nélkül nem jöhetett volna létre a termék.

Hogyan kerültetek kapcsolatba a Jövő Házával, ki kerestett meg kit?

EI: Mi kerestük meg őket az ötlettel.

Mondjatok pár szót magáról a robotról is, mit érdekes róla tudni?

EI: Interaktív kommunikációra képes önálló egységként lehetne jellemezni. Maga a gép nagyon komplex – főként a vezérlés része, Wi-Fi-n (Wireless Fidelity – Vezeték nélküli internetcsatlakozás) keresztül egy irányító egységből kapja a vezérlőjeleket a mozgására és a roboton található fej kommunikációjára is egyaránt. A robot súlya 150 kg körül mozog, a két darab léptető motor biztosítja a teljes körű mozgását. Az egyik legfontosabb szempont az ütközésbiztonság volt, ezt 13 darab infraérzékelővel oldottuk meg a roboton belül. Ha az érzékelők közül bármelyik 30 centiméteren belül akadályt jelez, akkor megállítja a motort, illetve a vezérlőjelek bármilyen jellegű megszűnése esetén – itt akár PC-, vagy akár milyen meghibásodásra gondolhatunk – szintén letiltja a rendszert. Sőt elhelyeztünk rajta egy vészmegállító gombot, így külső emberi beavatkozásra is meg lehet állítani. A lényegét a CyberGuru nevű – önmagában is létező – egyedülálló hardver-szoftver rendszer alkotja, amit úgy foglalnánk össze, hogy háromdimenziós úgynevezett „virtuális karaktereknek” valós idejű mozgását, karakteranimációját teszi lehetővé. Segítségével egy képernyőn – jelen esetben a robot feje –, vagy akár kivetítőn megjelenő virtuális karakter képes a közönséggel érzelmeket kifejezve beszélgetni, valós idejű interaktív kommunikációt folytatni. Ehhez kapcsolódik még egy 'LipSync' rendszer, amely szöveget felismerő szoftver, így az emberi hangot – melyet mikrofonon keresztül kap – átalakítja fonémákká, szájmozgássá.

Mennyire interaktív a robot?

EI: Teljes mértékben.

Pontosabban a robotban található mesterséges intelligencia felelős a kommunikációért?

EI: Ez egy közkeletű tévhit, a robotban nincs mesterséges intelligencia, egy ember irányítja azt. Amíg a mesterségesintelligencia-szoftvereket nem hozzák olyan fejlettségi szintre, hogy akár ilyen feladatot is el tudjon látni, addig az nem igazi alternatívája a miáltalunk kifejlesztett rendszernek. Akármennyire gyorsan fejlődik is ez az iparág, még jó pár évnek el kell telnie ahhoz, hogy igazából használhassuk.

Létezik fiú-, illetve lányrobot, mi közöttük a különbség? Nevük van?

EI: Igen, van, a megrendelő nevezte el őket: Ametiszt, Krisztál, Zafrí. A fiú- és lányrobotot férfias és nőies vonásokkal próbáltuk felruházni, a külső megjelenésükben például színükben, illetve fejük jellegében.

Lengyel István

Tanulmányok:

- 1993–1997 Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola – közgazdász
- 1998–2000 Miskolci Egyetem – közgazdász szak

Pályafutás:

- 1998–1999 TVK Rt. – export-üzletkötő
- 1999–2003 Porsche Hungaria Kft. – SEAT Productmanager
- 2003–2005 Porsche Hungaria Kft. – SEAT marketing manager
- 2005– 33Hz

Endresz István

Tanulmányok:

- 1993–1996 Széchenyi István Főiskola, Győr
- 1996–1998 Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar

Pályafutás:

- 1998–2000 Tiszai Vegyi Kombinát Rt., Tiszaújváros
- 2000–2001 Compactive Kft., sales manager
- 2001–2002 Képes Autó Expo Kft. – project manager
- 2002 TONUZABA ENTERTAINMENT Játékfejlesztő Kft.
- 2005– 33Hz

Klick havilap • 2006. március

Fotók: Timár Gigi

Egyébként maga a robot, illetve a projekt saját fejlesztés, vagy láttatok már valahol?

EI: Teljes egészében magyar fejlesztésről van szó, mindössze egy amerikai szoftvermodult használunk csak, és tudásunk szerint sehol nincs a világon hasonló robot.

LI: Különböző rendszerek találhatóak a robotban, nagy részben a piacon megvásárolható elemekből próbáltuk megvalósítani, viszont teljesen saját fejlesztés a vezérlés és az interaktív rendszer is, amely igazából a lelke a dolognak.

Meddig tartott a fejlesztés?

EI: Hat-nyolc hónapon keresztül folytak a munkák, de persze azóta is folyamatos a fejlesztés, már készül a 2.0 verzió.

Szabad érdeklődni az áráról?

LI: Most még csak prototípusokról beszélhetünk. Így nehéz konkrétumokat mondani az árával kapcsolatban.

A továbbfejlesztés gondolata foglalkoztat-e titeket, ha igen akkor milyen irányban?

EI: Újabb mozgórészekkel szeretnénk bővíteni. Jelenleg gurul és a feje billenthető, tud előre-hátra mozogni. Mindenképpen a design-ban szeretnénk megújulni. A belső szerkezet kész, a vázon változtatni szeretnénk, természetesen nagyon sokat tanultunk a fejlesztés alatt, és az új ötletek majd beépülnek a 2.0-ás verzióba. A design az, amely korlátlan lehetőséget rejt önmagában, mert kialakult a belső szerkezete, és a külső héja gyakorlatilag bármire kicserélhető. Ez az értékesítés szempontjából is fontos, hiszen a kóladoboztól a mobiltelefonig minden elkészíthető. A benne lévő rendszer nyelvfüggetlen – mivel fonémafelismerésen alapul –, ezért iga-

zából akármilyen nyelven megszólalhat, így ezek a tényezők a világpiacon való megjelenésben is segíthetik.

A piacról jut eszembe: milyen piacra szánjátok a terméket, magyarra vagy inkább külföldre?

EI: A magyar lehetőségeket eddig még nem aknáztuk ki.

LI: Szerintünk van piaca Magyarországon ennek a terméknek. A termék eladhatóságát nagyban befolyásolja az ára. Az eddigi visszajelzések alapján van rá érdeklődés, főként a különböző márkatulajdonosokat érdekelheti a dolog. Azok a cégeknek a kezében – amelyek elmondhatják önmagukról, hogy élenjárnak technológiailag – kiváló eszközzé válhat, akár rendezvényeken, vagy máshol. Gondolom, emlékezni arra, hogyha egy bevásárlóközpontban szembejönne veled egy robot.

A hostess-robotokon kívül más kategóriákban is gondolkodtok? Akár kiszolgáló egységként, vagy ehhez hasonlóként?

EI: Nagyon sok tervünk van, konkrét elképzeléseink. A 33 Hz elsődleges célja, hogy teljesen újszerű, eddig a piacon még nem tapasztalt, nem használt marketingpromóciós eszközöket fejlesszen. A szoftver és hardver kombinációjában gondolkodunk, vizuális látványszoftverek, mindenféle különleges marketingpromóciós eszköz a profilunkba tartozik, így ez a robot is, amely jellegéből adódóan nagyon korszerű és újszerű XXI. századi promóciós eszköz.

LI: A cég nagyon fiatal – mivel tavaly szeptemberben alakultunk –, alapvetően ötletekből élünk, amiket még nem nagyon tudunk kommunikálni, mert még nincsenek kiforrott állapotban.

Jelenlegi csúcstermékünk a hostess-robot és az annak alapját képező CyberGuru, és ezek mellett vannak új fejlesztéseink, amelyek még nincsenek abban a stádiumban, hogy beszélni lehessen róluk. Igazából referenciáink is most kezdenek gyűlni, vannak megrendelőink, akiknek dolgozunk, zajlanak a tárgyalások is.

A Jövő Házában csak ebben a projektben szerepeltetek, vagy volt ezen kívül valami más is?

EI: Maradjunk annyiban, hogy nem. A jövő, illetve a futurisztikus dolgok nagyon fontos terület a gondolkodásunkban. Korai szakaszban jelentkeztünk az értékesítési szándékunkkal és hamar látszott, hogy a fogadói szándék megvan rá, akkor sokat ötleteltünk azon, hogy mit jelent a jövő, milyen legyen a Jövő Háza. Rengeteg ötletünk volt.

A jövőben el tudtok képzelni robotokat a háztartásokban, amelyek pl. megkönnyítik a munkánkat?

LI: Természetesen. Gondolj bele, 10 évvel ezelőtt csupán fikció volt egy csomó olyan dolog, ami ma már valósággá vált. Konyhai robotgépek már vannak, de a humanoid típusúakra várni kell. A robot jelenleg úgy tűnik, hogy egy high-tech dolog, megfelelő technológia sincs még rá, de akár még a mi életünkben is elérhetővé válhatnak.

EI: Vannak olyan robotok, mint pl. a Honda lépegető robotja, amelyik az emberi járást utánozza, vagy a mesterséges intelligenciával valamilyen szinten rendelkező robotok, ezek még korai stádiumban vannak és olyan fejlesztési költségvetést igényelnek, hogy elérhetetlenek a kereskedelmi forgalom számára. A későbbiek folyamán olyan robotokat szeretnénk gyártani, hogy más módszerekkel ériük el a hatást, a célunk az, hogy elérhetővé váljon a cégek számára, hogy több helyen legyenek, ezáltal több embert tudnak elérni.

Pár szót a tervekről?

EI: Prototípus szinten vagyunk, ezért a sorozatgyártáshoz partnereket, szponzorokat keresünk. Magyar fejlesztést, magyar terméket akarunk. Világpiacon törünk, de a terveinket itthon szeretnénk megvalósítani és nem pl. Kínában, mivel ott olcsóbb lehet az előállítás.

Honnan jött az indíttatás, hogy a jövő ennyire érdekel titeket? Sok fantasztikus film, regény, történet? Harmadik típusú találkozás?

EI: Igen, gyerekkorunk óta faltuk a tudományos fantasztikus műveket, és alaposan beépült a világszemléletünkbe a jövő kérdése. A mai napig munkánk során leginkább a jövő módszerei és eszközei foglalkoztatnak minket.

www.tonuzaba.com/cyberguru

erikanet.HU

EGYSÉGES REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS
KÖZMŰVELŐDÉSI ADATBÁZIS

Új portállal bővült az internet kulturális kínálata!

Az ERIKANET.HU oldal naprakész információval várja Önt:
KONCERTEK, FESZTIVÁLOK, SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓK, MŰVÉSZETI
KURZUSOK, TANFOLYAMOK, KÉPZÉSEK, ALKOTÓ- ÉS
ELŐADÓMŰVÉSZETI ESEMÉNYEK, TURISZTIKAI LÁTNIVALÓK ÉS
EGYÉB SZABADIDŐS PROGRAMOK.

**TERVEZZE VELÜNK NAPJAIT!
GYŐZDJÖN MEG RÓLA, AZ ORSZÁG KULTÚRÁJA
CSAK EGY GOMBNYOMÁSNYIRA VAN ÖNTŐL!**

www.erikanet.hu

KERESZTREJTVÉNY

Klick havilap • 2006. március

				KACAGÁSRA KÉSZTET	AGENOR, BECÉZVE	KORTYNYI ITÓKA	HIRTELEN FELEJE NYULÁS	MUTATÓ-SZÖCSKA	FARAD, RÖVIDEN	NAP-FORDULÓ	A MÉLYBE	ARGUMENTUM	ÉRTEKZLET
A POÉN 1. RÉSZÉ													K
KÜLÖNLEGES TÁRGY JELZŐJE									KIS-BARANY FERFINÉV				
VIRÁG IS, NŐI NÉV IS								PÁROSAN MEGFŐI EGYENLŐ		ÖRKÖDİK FOLÓTTÉ HALÓ-VÁNY			
ENERGIA, RÖVIDEN												USTDOB BELSEJEI UDVART TAKARIT	
SÓGOR (TÁJZSÓ)													ROMAI 1-ES HÁT PERSZEI
A POÉN 2. RÉSZÉ	KÖNYÖRÜLET	A VÉGÉN MEGOLDI	FÉNYKI-BOCSÁTÓ DIÓDA	LILÁS VIRÁGÚ GYOM-NÖVÉNY	KLUB; TÉVEADÓ MILLI-RÖVIDEN		OSZTÁS SÓROS-LADA						
HOSSZ-MÉRTEK								LÉNGYEL FÖNEMES SZINESZ (ZOLTÁN)			HANGOT AD A HÜR VAGÓ-ESZKÖZ		
ERÉNY					BESZÁ-MOL LABDA-JATEK					KERTI ESZKÖZ RÉSZBEN ELAVULI			CENTI-LITER, RÖVIDEN
AZONOS MASSZAL-HANGZOK		TERME-TES EB KÖTŐSZÓ, RÖVIDEN				ELHIZOTT KIPLING MEDVEJE			PÁRT-FOGOLT ISKOLAI 45 PERC				
A -NEK PÁRJA			GYULLA-DÁS SU SÓG A LOMB			A -GAT PÁRJA DUZZADT		SZEMLÉL SÉRTEST ELTŰRES					
TOVAFUT						TARTÓSI-TÓ OLDAT NYOMDAI SZAKSZÓ							
FILM-SZINHÁZ				UTCA-KÖVEZET FÖDÉM SZÉLEI!									
NEWTON-METER, RÖVIDEN		TŰZFAL KÖZEPÉI CUKORKA-FAJTA			OLASZ FÉRFINÉV NŐI NÉV		JELT AD TORNA-ELEM						
AZ ITRÍUM VEGYJELE	IVARI JELLEGŰ TANULÓ, RÉGISEN				ANGYALI RANGI LÉT		KISSE GYANUSI! OLDOTT (LÉGKÖR)						
ERZŐ-RÓST				ŐR-ZETLEN FILLER, RÖVIDEN									
A FEL-SÓFOK JELE			SZER-VIROZÓ LIMUZIN-BAN VANI										
				MAGAD OMÁNI AUTÓK JELZÉSE		SAKK-FIGURA							
ASZTALOS ALAP-ANYAGA	T					!	OSZMÁN KATONAI VEZETŐ						

SZÓRAKOZTATÓ
rejtvények

2006/01 Tét

152 Ft

36 oldal!

4 pályázat 40 nyertes

+1 helymozt rendezés!

Behirdetés: 2006. 05. 03-ig!

Játékszelvény

Előző havi nyerteseink:
Portelekiné Kótai Angéla, Krasznokvajda; Bögös János, Borsodnádasd;
Fábiánffy Jenő, Budapest

Megfejtés:.....

Név:.....

Lakcím:.....

Telefon:.....

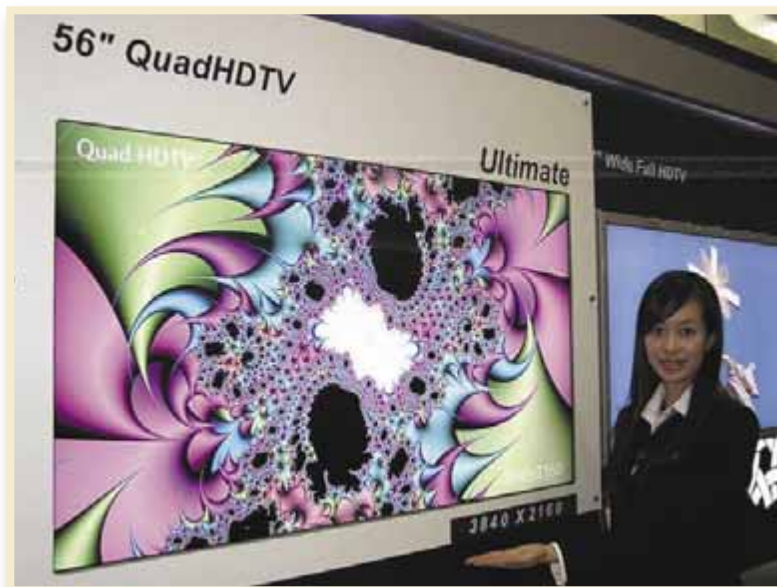
E-mail:.....

A játékszelvényt
2006. március 24-ig
a Klick szerkesztőség címére
(3501 Miskolc. Pf.: 327)
beküldők között

3 db 75 g-os CeylonsBest
ceyloni teakülönlegességet
sorsolunk ki.

A LEGNAGYOBB LCD TV

E havi újdonságaink kissé a HD (High Definition – nagy felbontás) bővületében élnek. A számunkra picit ismeretlen tajvani Chi Mei Optoelectronics cég ugyanis a világ egyedülálló 56 hüvelykes (140 centiméteres) LCD TV panellel rendelkező televíziójával lepte meg a nagyközönséget. Jelenleg a világ legnagyobb gyártott LCD-je 3840 x 2160 pixeles felbontással, 24,8 millió chippel rendelkezik és másodpercenként 1,4 Gb-nyi adatot jelenít meg. A vállalat kutató- és fejlesztőcsapata számos műszaki kihívást győzött le – különleges, új vezetómódszereket, valamint letapogató eljárások fejlesztettek ki – a cél elérése érdekében. Az őszinte ámulat mellett már csak egy kérdés maradt: milyen területeken célszerű használni a készüléket? Maradjunk annyiban, hogy sok ilyen létezik: kiváló például kutatóműholdak földre sugárzott képének megjelenítésére, nagy precizitást igénylő műtétek figyelemmel kísérésére, de akár színházi élményt varázsolhat az ultramodern otthoni szórakoztatócentrumokba. A tervekről csak annyit: a cég szerint további képpont-legek várhatók.

➔ www.cmo.com.tw

SAMSUNG YP-Z5, A KOREAI NANO-STÍLUS

A Samsung közölte, hogy irányítani szeretné a világ MP3-piacát, ezért a vásárlók figyelmébe ajánlja legújabb hordozható termékét, amely arra „született”, hogy harcba szálljon az iPod dominanciájával. A dél-korai konszern nem fél a megpróbáltatástól és bemutatja legújabb fegyverét, az YP-Z5-öt. A 2, illetve 4 Gb-os tárolókapacitással ellátott – az Apple Nano-jára méreteiben és funkcióiban nagyon hasonlító – eszköz 42 x 89 x 11 mm méretekkkel, valamint 1,8 hüvelykes (közel 4,5 cm) képernyővel rendelkezik. Az audio formátumok közül a WMA, WAV és MP3 fájlokat tudja kezelni, emellett alkalmas JPEG képek megjelenítésére is. Az újítás a DNS (Digital

ÚJ HD MÉDIALEJÁTSZÓ

A DVICO cég nemrégiben egy új, egyedülálló médialejátszót mutatott be, dizájnos alakjának köszönhetően akár a nappalink díszévé is válhat a különleges henger alakú lejátszó. Az eszköz HD (High Definition – nagy felbontású) lejátszó, így a hozzá csatlakoztatott képernyőn videókat és mozgóképeket is meg tud jeleníteni egészen a 1920x1080i felbontásig. Természetesen DVD-k lejátszására is alkalmas, például a készülékkel saját virtuális DVD-könyvtárat hozhatunk létre, mivel a kapcsolódó lemezinformációkat tárolni tudja .ifo vagy .iso formátumban. Így lejátszáskor az eredeti DVD összes funkciója elérhető vele (menüpontok, fejezetek, felirat...). A merevlemez multimédia-lejátszót ellátták DVI-vel (Digital Visual Interface), 2 darab USB-vel, LAN csatlakozóval, ezért össze lehet kapcsolni a PC-től egészen a külső USB csatlakozóval ellátott merevlemezig (példának okáért a tárolókapacitás megnövelése miatt). Először Japánban kerül forgalomba, választható konfigurációval, megközelítőleg 340 dolláros áron.

➔ www.dvico.co.kr

Natural Sound engine – digitális természetes hangrendszer), amely még természetesebb háromdimenziós hangzást biztosít a szerkezetnek. Az akkumulátora 38 órát bír. A boltok polcaira márciusban kerül, 229 (2 Gb), illetve 279 (4 Gb) eurós áron.

➔ www.samsung.com

INNOCENTER

Innovációs Központ Kht.

**Mit csináljak az ötletemmel?
Ki ad hozzá pénzt?
Hol lehet nyereséggel értékesíteni?
Hogyan kezdjem a megvalósítását?**

3515 Miskolc-Egyetemváros, Pf.: 24

Telefon: (46) 555-075 | Fax: (46) 555-089

E-mail: info@innocenter.hu

Internet: www.innocenter.hu

T-Mobile Netkártyák

0 Ft*

kezdőrészlettel

Válaszd a szabadságot!

Válassz a T-Mobile mobilinternet díjcsomagok közül, és előfizetésed mellé a T-Mobile 3G Netkártya Pluszt vagy a T-Mobile EDGE Netkártyát 0 forintos kezdőrészlettel elviheted. Sőt, ha a Net 300 vagy Net 1000 tarifa mellett döntesz, az akció időtartama alatt a **havidíjad 50%-át elengedjük!****

* 12 hónapos kamatmentes részletre. Az ajánlat 2006. március 1-jétől visszavonásig vagy a készlet erejéig érvényes, új Mobilinternet Csomag vásárlása és 24 hónapos hűségnyilatkozat aláírása esetén. A készletek csak a T-Mobile magyarországi előfizetői kártyájával használható.

** 2006. március 1. és április 30. között bekapcsolt NET 300 és NET 1000 internetcsomagok esetében, ha 2005. október 1. óta még nem vetté igénybe a NET 300 vagy NET 1000 díjcsomagokat. A kedvezményes díj előfizetéses ügyfeleknek 2006. április 30-ig, Dominós ügyfeleknek 30 napig érvényes. További feltételek az üzletekben. Információ: 1230, 06-1/265-9210.

www.t-mobile.hu

T-Mobile
Jobb veled a világ

3525 Miskolc, Kossuth u. 2. • 3525 Miskolc, Szentpáli u. 2-6. • 3300 Eger, Bajcsy-Zs. u. 3. • 3100 Salgótarján, Rákóczi út 1-9.